

DEBRECZENI ÚJSÁG

Bérmentve.

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN
HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HÉTKÖZNAP 10 FILL., VASÁRNAP 20 FILLER
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

HAJDUFÖLD

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JÓZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT,
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-48,
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47,
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T 141

Ellenbogen a tárgyalóteremben

(In) Nem első eset a kriminológia történetében. Ellenbogen a vádlottak padjára került. Selyemingben és elegáns ruliában, szépen lerágott husos körömmel, fősírtosan, a többi ellenboggennel együtt. Mert Ellenbogenék százhuszan vannak s így nyilvánvaló, hogy nem hagyják magukat befolyásolni. Nekimennek a fegyőrök puskáinak és átkozódnak az „osztálybíróság” ellen. Az a pár nap már ide vagy oda: nem sokat jelent a fegyházbüntetés mellett. Ellenboggennel nem lehet kukoricázni. Ő az agitáció könyökhalála. Tőke és marxizmus, Kvx-por és rágott köröm, burzsui és proletár öbenne találkozik. Az a típus, mit Feldmann Pál reprezentál, csak egy lúkkal beliebb: a Markó utcai fronton. Iőt ismert példány. Az utóbbi tíz évben több ezer találtatott. Most újra feláramadt poraiból.

Mint értesülünk: a királyi ügyészség száz és husz darab Ellenboggennel bíbelődik. Olyan nagy tömeg, hogy egyszer-egyszer csak huszonöt férhet a terembe. Szerdán folyt le a bemutató. S mert Ellenbogen a fegyőr arcának ugrott, a Popper Sándor is kiszakította magát. — Schwarz Bella ordított: „Osztálybíróság”. — Hofmann elvtárs a padok tetején táncolt. Grünwald Laci a proletárdiktatúráért kiáltott és Ligeti Magda egy Szűsz Ernő oldalán fékevesztetten szidalmazta a bírót...

Ellenbogen a tárgyalóteremben. Milyen sablonosan, hogy így mondjuk: megszokott monotonosságai hangzik! És mégis, e személyi hirdetés, — minden külön értesítés helyett, — egy érdekesítő szenzációval szolgál, nemcsak a patológia téren, de politikai szempontból is, mert rávilágít a csatornabűnözők főbátorodott szellemére. A kommunista gyilkosok ellenboggennel epigonjai tíz év alatti a gyávaság idegéből tökéletesen kigyógyultak. A városligeti lázadást olyan ellenboggennel vezényelték, kik pár év előtt még külföldi szuterrénekekben bujdoskoltak. Földes-Feldheim is csatornarepedéseknél strandolt, míg hazánem tért a csepeli burzsuilakásba. S itt van a legújabb példa: Ellenbogen a fegyőrházoröklökkel verekedik. (Mint „gáncs és félelem nélküli lo-as”.)

A vádlottak padján a rablógyilkos is szerényvé válik. Pökhendi vádlottak nagyritkán akadnak. Krakélek és füttykössel verekedők, ligeti biciskázók, rablók és szélhámosok a tárgyalóteremben kezes bányások lesznek. És ugyanakkor a leggyávább típus: az ellenboggenni agitátor még verekedni is képes. Tízennégy évvel a vörös uralom után. Vakmetőn, piszkosan, szentelenül. Azzal a prepotens elszántsággal, mely végeredményben üzleti vállalkozás. Más, mint a bátorság. Nincs benne hősies vonás.

Ellenbogen a tárgyalóteremben... Egy kis rizikó s négy-öt nap ráüzítés. Aldozathozás a várt haszon reményében. Mondjuk, hogy két év...

na, mondjuk, hogy három... Fegyház, emigráció; egészen mindegy. Utóvégre a Földes-Feldheim is megfutotta a maga küzdelmes utját. Őt

évig látszott, míg burzsui lett belőle. És mit szólunk még? Az Ellenbogen egy szikrát se becsültebb nála...

Bethlen István tárgyalása a külföld vezető politikusaival

Genf, szept. 11.

Bethlen István miniszterelnök ma tovább folytatta bizalmas megbeszéléseit. Ebéd után Scialoja olasz delegátus kereste fel: félhat órákor Marinkovics jugoszláv külügyminiszterrel, háromnegyed hét órákor

pedig Madgearu román miniszterrel tárgyal.

Dr. Curtius német külügyminiszter ma délután meglátogatta Bethlen István grófot. A két államférfi hosszabb eszmecsere folytatott, melynek során a közép és kelet-

ropai agrárpolitikai helyzetet vitatták meg. Bethlen István gróf egyébként novemberben hivatalos látogatást tesz Berlinben.

Bethlen István gróf miniszterelnök pénteken délután találkozott Henderson angol külügyminiszterrel

PÁNEURÓPA NAPJA A NÉPSZÖVETSÉGBEN

Az európai konföderáció tervét Anglia csak teljes leszerelés után hajlandó támogatni

Henderson lehűtő válasza Briand fellengző szónoklatára

Genf, szeptember 11.

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A népszövetség ma délelőtti közgyűlésének Briand beszéde volt a főeseménye. A francia külügyminiszter felszólalásának híre „telt házat” vonzott. A közönség számára fenntartott padosorok zsufolásig megteltek. A magyar delegáció tagjai kivül Bethlen István gróf miniszterelnök is megjelent az ülésen, hogy meghallgassa Briand beszédét.

Huszonhét európai állam nevében.

— Kettős címen állok itt, — így kezdte beszédét Briand, — először, mint francia delegátus, másodsor mint 27 európai állam megbízottja, amelyeknek nevében közlést óhajtok tenni a közgyűlés számára.

Bevezetőben rámutatott arra, hogy a népek bizalma és ragaszkodása mindinkább növekszik a Népszövetség iránt, mert egyre erősebben hisznek hivatásában és benne látják a háboru legfőbb akadályát. A béke megszervezése hovatovább mindjobban megismosodik. Ma már eljutottak odáig, — ami rendkívül nagy vívmánynak tekinthető, — hogy a háboru büncselekménynek bélyegzik meg. Különböző szerződések és döntőbíráskodási egyezmények, regionális megállapodások, a vizsályok békés rendezését biztosító meg egyezések: mindezek a Népszövetség védnöksége alatt nagymértékben járulnak hozzá a háboru megelőzéséhez és a biztonság körülbástyázásához. Ki kell építeni még jobban ezeket a biztosítókat, mert erkölcsi lehetetlenség, hogy háboru esetén éppen azok legyenek az áldozatok,

akik jóhiszeműek voltak és hittek a biztosítékok erkölcsi erejében.

Briand szerint halad a leszerelés

Briand megállapította, hogy a leszerelés minden nehézség ellenére előrehaladt. A hatalmak csökkentették a haderők számát és lejjebb szállították a katonai költségvetéseket. Az eddig elért konkrét eredmények — így a londoni tengerészeti értekezlet határozatai — igen fontosak, mert lehetővé teszik, hogy a leszerelési értekezlet előkészítő bizottság tovább folytassa munkáját.

Briand lendületes szavakkal hangoztatta békeszerető szellemét és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy minden kormány egyforma jóakarattal keresi annak lehetőségét, hogy kiküszöböljék a háboru, ami átka az emberiségnek. A népszövetségnek bátran kezébe kell vennie az irányítást minden téren, ahol a béke megszilárdítását szolgálhatja lehet.

A Népszövetség keretein belül

Az európai konföderáció tervezetere áttérve Briand hangoztatta, hogy a gondolatot a múlt évben éppen a Népszövetség közgyűlésén vetette fel és hogy távol áll tőle az a szándék, hogy a Népszövetség keretén kívül keresse ennek megvalósítását. Előre látta a nehézségeket, de a helyzet logikája parancsolja, hogy elsősorban azok a népek igyekezzenek megérteni egymást, amelyek a legtöbbet szenvedtek a háboruban. Nem ringatja magát ábrándokban és tudja, hogy a gondolat megvalósítása elé nagy akadályok tornyosulnak. De nem szabad visszariadni a nehézségektől, ha előbbre akarnak jutni. Máris nagy ered-

ménynek könyveli el, hogy az európai értekezleten résztvevő államok beható vita után egyhangulag megállapították, hogy a béke fenntartása szempontjából rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak a szövetség megvalósításának.

A páneurópai gondolat fejlődése

Briand vázolta ezután, hogy mi történt a gondolat körül azóta, mióta a tavalyi közgyűlésen szóvá tette. Megegyéssel emelte ki, hogy arra a kérdőívre, amelyet a tavaly megtartott értekezlet megbeszéléséből a különböző államokhoz intézett, valamennyi állam sietett válaszolni. A válaszokból megállapítható, hogy az európai államok a legnagyobb komolysággal és alaposan tették megfontolás tárgyává a kérdést. A hétfői értekezlet megerősítette, hogy az európai államok között teljes az elvi egyetértés és valamennyien szükségesnek tartják a szövetség megvalósítását.

Briandnak most már béke és biztonság kell

Mindenkinek érdeke, hogy az európai népek megszervezésével a békét még jobban megszilárdítsák. A háboru súlyos következményeit a győzők és legyőzöttek egyaránt érzik. Gazdasági téren általános a válság. Ha újabb háboru törne ki, a civilizációt végső veszedelem fenyegetné.

Briand beszédét így fejezte be: — Huszonhét európai állam — valamennyien a népszövetség tagjai — alapos megfontolás után hozta ezt a határozatot, amelyet most a közgyűlés elé terjeszték. Szükségünk van a Népszövetség erkölcsi támogatására, szükségünk van arra, hogy önök

Ára 10 fillér.

kinyilvánítsák, hogy ezzel a tervezettel szemben nem táplálnak semmiféle hátsó gondolatot. Minket a fiúi szeretet kapcsolata fűz önközözés és várjuk a biztatást, hogy a Népszövetség arra buzdítson minket:

haladatok tovább, mert ti a béke útját követitek!

Briand beszédét sűrűn szakította félbe a tetszészaj és befejeztével percekig zugott a taps.

Anglia csak a leszerelés után támogathatja a páneurópai gondolatot

Genf, szept. 11. A népszövetségi közgyűlés délutáni ülésén Henderson angol külügyminiszter beszédét zárt, tömött pádsorok hallgatták. — Henderson örömmel fogadta, hogy Briand az európai konföderációról szóló tervezetet a népszövetségi közgyűlés elé terjesztette. Reméli, hogy fáradtsága konkrét eredményre fog vezetni. A britt kormány követelni fogja mindazokat a tervbeveti további rendszabályokat, melyek a biztonságot célozzák, de hozzájárulását ahhoz a feltételhez, köti, hogy általános egyezményt létesítsenek a fegyverkezés csökkentéséről és korlátozásáról. A biztonság mindaddig hiányzik, míg katonai előkészületek folytak, mint ahogy napiainkban történik.

Első a leszerelés!

A Népszövetség sohasem valósíthatja meg maga elé tűzött céljait, ha nem dolgozza ki az általános leszerelésre vonatkozó nemzetközi egyezményt. Noha 14 év telt el a békeszerződések megkötése óta, eddig még nem váltották be a leszerelésre vonatkozólag azt a kötelezettséget, mely az alkotmány nyolcadik cikkében foglaltatik. A békeszerződésnek ez a legszentebb kötelezettsége, mely köti a Népszövetség valamennyi tagját.

lésre vonatkozólag azt a kötelezettséget, mely az alkotmány nyolcadik cikkében foglaltatik. A békeszerződésnek ez a legszentebb kötelezettsége, mely köti a Népszövetség valamennyi tagját.

A világ népei kétségbevonják a Népszövetség jóhiszeműségét

A világ népei türelmetlenkednek és már-már kétségbe vonják a Népszövetség jóhiszeműségét. — Nem akarja azonban azt állítani, hogy nem történt semmiféle haladás ezen a téren, sőt ellenkezőleg, úgy reméli, hogy a legutóbbi években fontos lépéseket tettek előre. Reméli, hogy a leszerelési világegyezményt már a jövő évben egybehívhatják és belátható időn belül döntő lépéssel vizsgálják előbbre a leszerelés ügyét. A jövő háborúja még irtózatosabb lenni, mint a legutóbbi világháború. Fogjon össze valamennyi nemzet, hogy ennek lehetőségét megakadályozza.

Henderson beszéde rendkívül nagy hatást keltett a hallgatóság között. Lelkesen megélemeztek.

meg „Demokrácia” címmel. Már akkor az egész szociális kérdést átfogó tudással fejtötte a címben jelzett problémát. Leghíresebb műve Szent Agoston vallomásának mesteri fordítása és feldolgozása.

Vass József volt az utolsó félszázad legnagyobb szociálpolitikus

Vass József érdemeivel a baloldali sajtó is a legteljesebb részvét és elismerés hangján foglalkozik. Nincs olyan fővárosi és vidéki sajtóorgánium, mely kedd óta naponként két-három oldalon ne foglalkoznék a nagy miniszter szociális alkotásainak ismertetésével. Idevágó munkásságának nyolc esztendeje alatt többet alkotott, mint az öt megelőző ötven év összes kormányai.

Maga köré vette az ország legkiválóbb orvosait, higiénikusait, tanulmányozta az ország egészségügyi helyzetét s szaktanácsadói vélemények meghallgatásával kiépítette Magyarország új közegészségügyi programját. Mindenekelőtt a háború és a forradalmi idők után mutatkozó borzalmas kórházi állapotokat szüntette meg. Preventív intézkedéseivel gátat állított a különböző népbetegségeknek, majd megindította a harcot az egyke és az egészségügyi tudatlanság ellen.

Minden községben jó ivóvíz

Ministersége alatt hatvankilenc kórházat hozott rendbe, Szászardon és Szombathelyen új, modern kórházat építtetett. Kórházprogramja nyomán a beteg férőhelyek száma négyszerrel emelkedett. Felépítette az országos közegészségügyi intézetet és elrendelte Magyarország összes ivókútjainak felülvizsgálását. Számításai szerint öt év múlva minden községben jó ivóvíz lett volna.

Megszervezte a központi egészségházakat a mintajárásokkal, az ország minden vidékén szülőotthonokat, tüdőbeteg gondozókat, antivenereás intézeteket állított fel. Támogatásával a Stefánia Szövetség hetvenegy új védőintézetet, öt anyaotthont, négy bölcsőtelepet, egy gyermeküdülő fürdőtelepet és tizenkét konyhát szervezett. Miskolcon a gyermekeknek új otthont létesített. Nevéhez fűződik huszonkét inasotthon felállítását. Nem is szólva a Társadalombiztosító Intézet kiépítéséről, a mátrai szanatóriumról és közismert alkotásairól, több mint félezer nagyszabású alkotás hirdeti Csonkamagyarország minden részében Vass József nevét.

Félmillió ember lesz a temetésén

Vass József temetése ma, mint azt már jelentettük, ma, pénteken délután négy órakor kezdődik az ország kupolacsarnokából és az egyetemi templomban levő katolikus Pantheonban helyezik nyugalomra. A temetésre, melyen a pesti rendőrség előzetes számításai szerint félmillió ember fog résztvenni, a végtelenség intézkedések a következők:

Pénteken reggel kilenc órakor szállítják át a koporsót a parlament kupolacsarnokába. Az egyesületek és intézmények képviselői koszorúkat délelőtt tíz órától egy óráig helyezhetik el az országház főbejáratánál. A temetésre való gyülekezés délután három órakor kezdődik. A kupolacsarnokba csak meghívóval lehet belépni. Három óra negyven percre mindenki köteles helyét elfoglalni. Az egyesületek, intézetek, iskolák fél három órakor gyülekeznek a Szabadság-téren és a rendezőség irányítása mellett helyezkednek el a temetés utvonala.

A temetési menet végighalad a Kossuth Lajos-téren, Alkotmány-utcán, Vilmos császár-uton, Károly-köruton, Múzeum-köruton, Kálvária-téren, Kecskeméti-utcán az Egyetemi templomig. A kupolacsarnokban az egyházi szertartást Serédi Jusztinián dr. bíboros hercegprímás végzi. A nagy halottat a felsőház nevében Wlassics Gyula-báró, a képviselőház nevében Klebelsberg Kund gróf, a Keresztény Gazdasági és Szociális Párt nevében Ernst Sándor bucsuztatja el. Az Egyetemi templomban Zichy Gyula gróf kalocsai érsek szenteli be a halottat.

Nem maradt vagyon Vass József után

Budapest, szeptember 11. Vass József iratai közt megtalálták az elhunyt miniszter végrendeletét, amely még 1927-ben készült. Kiderült, hogy a nagy államférfi erején felül jótékonykodott s így nem maradt utána vagyon. A bizottság listák, köszönő levelek százait találta meg, melyek mind adományokról, jótékonykodásról szólnak. A hosszú listán árvák, özvegyek, hadirokkantak, írók, művészek, közjótékonyági intézmények szerepelnek és százezerekre rugott az az összeg, amelyet Vass József szerető szívvel, feltűnés nélkül, titokban adott a segítségre szorulóknak. Ingó vagyon, ház, vagy egyéb nem maradt utána.

Ma délután 4 órakor lesz Vass József temetése

Hivatalos bizottság nyitotta fel az elhunyt miniszter dolgozószobáját — Szegényen halt meg a „könyvek minisztere”

Budapest, szeptember 11. Vass József miniszter dolgozószobáját tegnap este nyitották fel Ripka Ferenc főpolgármester és a népjóléti miniszterium főosztályvezetőinek jelenlétében. Megállapodás szerint ezuttal nem történt meg Vass József hátrahagyott iratainak átvétele, csupán azokat az irásokat nézték át, amelyek iróasztalán maradtak, miután ezek között sürgős államügyek is lehettek. Több, mint két óra hosszan át tartott az iratok átnézése. Este fél kilenc tájban a bizottság eltávozott a miniszterium épületéből.

A miniszter végrendelete

Az elhunyt miniszter végrendeletéről Dréhr Imre államtitkár a következőket mondotta el a sajtó számára: — Vagyon végrendelet maradt Vass József után. Három esztendővel ezelőtt készítette ezt a miniszter ur, 1927-ben. Politikai végrendeletéről nem tudok. A hátramaradt iratok leltározása még nem történt meg, csupán az iróasztalon maradt irásokat vette át tegnap este a bizottság. A fiúkok, szekrények átvétele csak a temetés után történik meg.

Kiadják Vass József műveit

Nincs a közéletnek, politikának, szépirodalomnak, vallástudomány-nak olyan területe, amelyben Vass József tolla nem szántott volna új gondolatokat. Összegyűjtött cikkeinek, könyveinek, kéziratának summiája körülbelül tizennégy súlyos kötetet fog kitenni s a gyűjtemény kiadásával máris foglalkozik a Szent István Társulat vezetősége. A háború szenvedéseivel küzdő

nemzetet valósággal megrázta annak idején a „Magyarok vigasztalása” című cikksorozata. Körülbelül negyven cikkben nyújtott Vass József az akkori Népiújság hasábjain hitet, bizalmat és lelki támaszt az emberek ezreinek. Se szeri, se száma a lapoknak, amelyekben cikkei napvilágot láttak. Mint a Collegium Germanicum növendéke, „Dr. Minimus” róli álnévvel szignálta a cikkeit, később azonban mindig saját neve alatt jelentek meg a fontosabb közérdekű írások. A háború előtt könyve jelent

Nyomtatványokat

a legpontosabban, izléses kivitelben és jutányosan készít a

Magyar Nemzeti Könyvnyomda

Telefon 3-47. szám.

Debrecen, József kir. herceg-utca 16. sz.

Modernül berendezett könyvnyomdáinkban mindenféle könyvnyomtatványt és hirdetésanyagot pontosan készítenek.

VARRÓGÉP

SINGER

JAVÍTÁS

SAKSZERŰEN

ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Plac-utca 79. szám.

Az első sárga levél

Tudom: Az ilyesmit nem szabad észrevenni. Nem szabad meglátni, hogy már rövidülnek a napok, hogy már esténként köddel takaróznak a hegyek, hogy a fecskék csapatokba verődve szállnak újra el... tudom: az ilyesmit nem szabad észrevenni.

De ha már észrevettük, ha egyszer nagyon egyedül és nagyon szomorúan kószáltunk a kertben és megleptük a vadszöveget, amikor kezdte pirosra festgetni a leveleit, vagy arany-sárga ágat fedeztünk fel a nyárfán, vagy rádöbentünk, hogy elhagytak már madaraink: még akkor sem szabad megírni soha.

Minek tudja meg más is, hogy már mindenek vége és jönnek újra a végevárhatatlan esték, amikor monoton eső kopog az ablakon, szél kiabál a kéményünkbe be és amikor nincs más, mit teyünk, mint átlapozni multunk fakó lapjait százszor és ezerszer, újra, meg újra... mikor lelkünk fekete könyvében elkészítjük számadásainkat és látjuk, egy évet nőtt megint a „követel” rovat... amikor lassan elkünyvelünk mindent: a virágos rétet, ahol most bolond ördögcsenek szaladnak a szélben és pusztára kopott álmaink nyugógnak a köd alatt... A csókokat, amik nem jönnek már többet soha vissza, csak az ízüik marad meg, de az is egyre keserűbbé romlik a könnytől, amivel régi melódiák zokogják tele őket, lelkünk őszbe temetkező szép arany-alléin... A kacagásokat is, a drága kacagásokat, amiket oly könnyelműen tékozlottunk szét és amik elröppentek a leszálló nap felé és még emlék is alig maradt felőlük...

Minek tudja meg más is, hogy nemsokára kabáta burkolódzva indulunk esti sétára az utcán, mikor már gyújtogatni kezdik a lámpákat és csillogva törik meg a nedves kövön a fény és minden lámpát ködglória övez... Bekószáljuk a régi helyeket és keressük, keressük nagy bolond vággyal a nyár romantikáját... csak egy darabot bár belőle, csak egy kis rongyot, egy kis cafatot, amit még meghagyott az ősz, hogy jusson belőle valami az esti sétákra mindig...

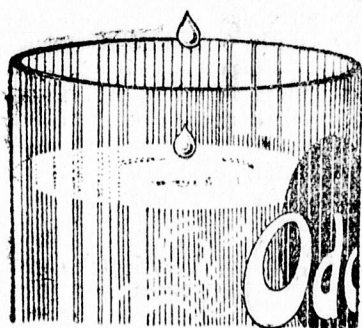
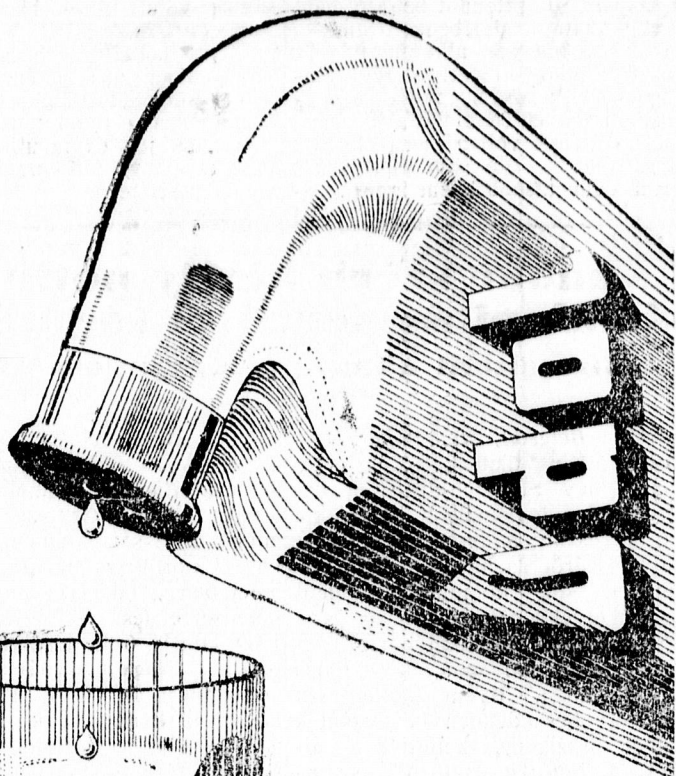
A sétátéren csak a szél fogad. Arcunkba vágja a fák csapzott leveleit és nyertve rohan tovább. Cipőnk csúszog a sárban és a nagy nedvesség a szívünkig szivárog. A kis padunk csillog a lámpafényben, ugy csillog, mint egy könyves leány szem, mint az ő szeme, akivel annyit ültünk itt a nyáron... A szűk kis utcák sem olyanok, mint voltak. A falak omlok, a járdák piszkosak. A folyondár megtépett kopasz... Vajon ilyen volt mindez nyáron is? Ilyen lehetett. Furcsa, hogy akkor nem vettük észre...

Hát ezért nem lenne szabad az ilyesmit megírni. Mert lehet, hogy egy darabig áthazudunk magunkat az őszön: hiszen még nyár van, nyár van azért! És csak azután döbentünk rá: egy év, megint egy év... keveset hozott, sokat vitt el.

De ezt, ezt muszáj megírni.

A sétátéren mentem. Este fele volt. A nyár olyan bomlóan ölelte magához a földet, mintha akkor bucsuzott volna örökre tőle. Illatokat hozott a szellő, meg rigódtalt és legbőrbősebb ruháját vette föl az ég.

A tő szétén, a lehulló nyárfák alatt egy csónak ringott. Az evezők be voltak húzva és ketten ültek az evezőpadon. Szótlanul, ketten; egy fiú, meg egy leány. Egymás kezét fogták, valahova nagyon messze néztek és egyikük sem szólt egy szót sem. Kitudja, mióta ültek úgy: talán az élet kezdete óta.

Az első benyomás maradandó — ez a fogak szépségétől függ. Csak az ápolott fogak teszik Önt rokonszenvesse, csak a tiszta lehellet teszi kellemessé önnel a bizalmas érintkezést.

Ha száját és fogait ápolni akarja, nem nélkülözheti az Odolt. Csak az Odolnak van meg az a kettős, kellemes hatása, hogy tiszta lehelletet ad és fertőtleníti a száját és a fogakat.

Az Odol antiszeptikus.

Szél jött. Valami eltévedt szelecske lehetett, olyan bátorlalan és tétova, mint aki maga sem tudja, hova megy és mit akar. A nyárfák lombját megsimogatta... akaratlánul... talán megszokásból... és az egyik ágról lassan, remegve, ügyetlenül leszakadt egy kis sárga levél. Imbolyogva hullott, félénken

mint az első csók. Egyszeren a lány kezére hullott.

Mindketten odanéztek. Hosszasan, sokáig. Aztán csendesen megszólalt a leány:

— Ősz van...

— Ősz... — felelte halkán a fiú és a távolba nézett.

Wass Albert.

Harmincnégy millió pengővel megoldották a kisipari hitel problémáját

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Budapest, szeptember 11. A legutóbbi minisztertanácson — mint ismeretes — Wekerle Sándor pénzügyminiszter bejelentette a kisipari hitelakció végleges megoldását. Olyan nagyszabású, tranzakcióról van szó, amely véglegesen megoldja a kisipar hitelszükségletének kielégítését. Az állam tízmillió pengővel járult az akcióhoz, amelynek segítségével kerek harmincnégy millió pengővel lehet állandóan a kisipar hiteligényeinek ellátására fordítani. A nagyszabású pénzügyi műveletben természetesen részt vesznek a bankok is, amelyek öt millió pengő veszteségi tartalék letétbe helyezése mellett huszonöt millió pengőt bocsátanak visszszámítolási hitel formájában az akció rendelkezésére.

A nagyszabású művelet lebonyolítása olyképpen történik, hogy a kormány által folyósított tíz millió pengőből nyolc millió pengőt kapott az Iparosok Országos Központi Szövetsége és két millió pengőt a Budapesti Kisipari Hitelintézet. Ebből az összegből az IOKSz négy millió pengőt, a Kisipari Hitelintézet pedig egymillió pengőt folyószámlán letétbe helyezett a bankoknál, amelyek ennek ellenében az IOKSz-nak husz millió pengőt, a Budapesti Kisipari Hitelintézetnek pedig öt millió pengőt visszszámítolási hi-

telkeretet biztosítottak kizáróan a kisiparnak nyújtandó kölcsönök számára. Ugyanerre a célra fordíthatja az állam által most folyósított tíz millió pengőből fennmaradó négy, illetve egy millió pengőt az IOKSz és a Budapesti Kisipari Hitelintézet, amelyeknek ezenkívül a már régebben kapott két és fél, illetve másfél millió pengő is rendelkezésére áll, úgyhogy tehát összesen az IOKSz huszonhat és fél millió, a Budapesti Kisipari Hitelintézet pedig hét és fél millió pengő följött rendelkezik.

A kisipari hiteleket a két altruista intézet továbbra is az eddigi feltételek mellett folyósítja, de azzal a nagyon lényeges különbséggel, hogy a kölcsönök után csak hét és fél százalékos kamatot számítanak fel.

A kölcsönöket általában másfél év alatt kell letörleszteni és így ez az akció biztosítja, hogy most már egy a vidéki, mint a fővárosi kisiparosok hiteligényeit állandóan ki lehet majd elégíteni.

Kályhák,
tüzhelyek, kályhavédők, szénkupák,
csövek legolcsóbban
Nagy vasüzletében
Csupó 77. Forduló sark.

REPULÓGÉPSZERENCSETLENSÉG KÉT HALOTTAL

Páris, szeptember 11.

Páris közelében szerdán este megint halálos kimenetelű katonai repülőszerencsétlenég történt. Egy bombavető repülőgép, amely éjszakai gyakorlatra indult, este tíz óra tájban Páris közvetlen környékén az orlói repülőtér melletti motorbát kapott és lezuhant. A repülőgép izzé-porrá zúzódott s mindkét pilótája szörnyethalt.

Egy örült cseh csendőráutóra lövöldözött az utcán

Bécsből jelentik: A lundenburgi uton, az osztrák-cseh határterületen Zeula 35 éves gödingi cseh csendőrfelügyelőn tegnap hirtelen örületes roham vett erőt. A csendőr megállt az országúton és egymással lövöldözött a gépkocsikra, majd mindenkire, aki arra haladt. Egy utas ért megölt a csendőr golyója. — Végül sikerült a dühöngő embert legyűrni.

ÁLLITÓLAG MEGTALÁLTÁK A 80 ÉV ELŐTT ELTŰNT FRANKLIN-EXPEDÍCIÓ KÉT TÁBORÁT

London, szeptember 11.

Kanadában ismét eltűnt sarkvidéki expedíció nyomára bukkantak. Burwards őrnagy, kanadai kutató ugyanis az északkanadai King William-szigetén megtalálta a 80 évvel ezelőtt elpusztult Franklin-expedíció két táborát. Az Északi Jeges-tengert járó Franklin-expedíció táboraiiban tett értékes tapasztalatairól Burwards őrnagy értesítette az ottawai kormányt. Burwards őrnagy egy hónappal ezelőtt szállt fel repülőgéppel, hogy a mágneses sarkon fontos tudományos méréseket eszközöljön.

HÁZASSÁGI KÉNYSZER TIZENÖTÉVES KORIG HEDSZÁSBAN

London, szeptember 11.

Jeruzsálemi távirat szerint a hedszászi kormány rövidesen törvényjavaslatot terjeszt az országgyűlés elé, melynek értelmében minden 15 éves lány és férfi köteles megházasodni.

A BOCSKAY A SABÁRIA ELLEN

A Bocskay vasárnap a Sabária ellen játszik Szombathelyen. A Sabária most került fel ismét az első ligába. A szombathelyi csapat összeállítását a következő: Vermes — Kovács L. Jancsó — Stubán, Vámos, Bass — Boda, Kovács II., Holczbauer, Borbély és Belkó.

SZÁZHUSZ NYELVEN BESZÉLNEK EURÓPÁBAN

A Magyar Statisztikai Szemle érdekes adatokat ismert a világon beszélt nyelvek statisztikájáról. Megállapítja, hogy Európában százhusz nyelven beszélnek, amelyek közül a legelterjedtebb nyelvek sorrendben a következők: Orosz, német, angol, olasz, francia, lengyel, spanyol, román, holland, magyar, szerb, horvát, portugál. Az egész földkerekségen tizenhárom olyan nyelv van, amelyen több mint huszmillió ember beszél. Kínai 400, indiai nyelven 260, angol 170, tiszta orosz 80, spanyol 65, japán 55, francia 45, olasz 41, török-tatár 39, arab 37, portugál 36, kisorosz 34, lengyel 23 millió.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

RADÓ JÓZSEF

A régi Magyarország legszebb fejlődési időszakának egy kiváló, szorgalmas, munkásierfia távozott el ismét az élők sorából. Szerdán este örök álmra hunyta le szeméit néhány napos szenvedés után Radó József nyugdíjas MÁV felügyelő, az Üzletvezetőség forgalmi osztályának egykori főnöke, a debreceni vasutavilág és széleskörű ismerősei körének szeretettel övezett „Radó bácsi”-ja, akinek elhalálásával édesatyjunkt veszítették el dr. Radó Rezső a kereskedelmi és iparkamara főtitkára és Miklós testvére.

Radó József 1851-ben született Pozsonyban, közbecsülésben és szeretetben álló tekintélyes iparos családból. A hírneves tanárok, mint Szarvas Gábor, Thewrewk Emil, Lubrich Lajos által vezetett pozsonyi gimnázium kiváló eredménnyel történt elvégzése után a Bécsben akkor létesített tisztképző tanfolyamot végezte el. 1871-ben a Magyar Északkeleti Vasút szolgálatába lépett. Szolgálatot teljesített Debrecenben, Vámospércsen, Halmiban, Sátorajánhelyen, majd állomásfőnök lett Bátyuban, ahonnan 1889-ben Budapestre az Északkeleti Vasút igazgatóságához osztották be központi szolgálatra. Az Északkeleti Vasút államosítása és a m. kir. Államvasutak debreceni Üzletvezetőségének felállítása után Debrecenbe helyezték az újonnan felállított Üzletvezetőséghez balestvási igazgónak, amely beosztásban 15 évig dolgozott. 1906-ban az Üzletvezetőség forgalmi osztályának főnökhelyettese lett és 1911 elején a III. osztály főnökévé nevezték ki. Ebből az állásból ment 1912 július hó 1-én saját kérelmére több mint 41 évi szolgálat után nyugdíjba. A szolgálatból távozása alkalmából a MÁV. Üzletvezetőség tisztikara meleg szeretettel vett ülési ünnepélyes búcsút és Dávidházy Kálmán egyik művészi alkotását kérező díszalbummal lepte meg.

Radó József egyszerű puritán egyéniségét széleskörben ismerték, kiváló szaktudását rendkívül pontos és lelkiismeretes kötelességteljesítést a felsőbb vasuti körök nagyra becsülték. Szigorúságáról épen annyira ismeretes volt mint abszolút igazságosságáról. Erős kezű főnök volt, akiről azonban mindenki tudta, hogy tisztviselő társai iránt igaz, meleg szeretettel érez s akire minden igaz ügyben mindig lehetett számítani.

Nyugalomba vonulása után meleg érdeklődéssel vett részt a jogász- és tisztviselő Egyesület életében és szíves készséggel adta meg munkájában és széleskörű tapasztalatokban gazdag életének és nagyvolvasottságának tanácsait és véleményeit a közgazdasági élet hozzáforduló köreiből.

Hű fia volt a római katolikus egyháznak és ma is mindenki ismeri, nem rég még szálegyenes magas alakját, amint a templomhajójában igaz áhitattal merülten végezte imáját, vagy az utcán vezette évek során meleg szeretettel, inamár felszédült és oly sok gondossággal Jekéhez ölelt unokáit.

Kifutó fiu

14—16 éves felvétetik lapunk nyomdájában József kir. herceg-u. 16

Csaknem 80 esztendő betöltő élete az elnyomatás idejében sariadt az életbe a magyar alkotmányosság ujjauszületésekor lépett a régi Magyarország legszebb fejlődési időszakában telt el élete, látta a világháborút átélője volt a nagy magyar katasztrófának, de sohasem szűnt meg a legmagasabb isteni igazságos-

ságba vetett hittel bizni a magyar feltámadásban.

Élete példája a becsületes dolgozó ember igaz életének, amelynek nyolc évtizedet átívelő tapasztalatai alapján szava mindig csak az volt: „Legyetek jók és tanuljatok és dolgozzatok, hogy érdemesek legyetek az igazságtételre.”

Sándor szerb király politikai pártalapítás tervével foglalkozik

Biztosítani akarja „Nagyjugoszlávia” egységét

Belgrád, szeptember 11.

Beavatott politikai körökben úgy tudják, hogy Sándor király kezdeményezésére legközelebb megalakul az új jugoszláv állampárt. A kormány részéről az utóbbi napokban feltűnően sok kommuniké jelent meg, amelyekben arról van szó, hogy a régebbi politikai pártok feltámasztásáról szó sem lehet többé Jugoszláviában. Ilyen kijelentések miniszteri beszédekben is történtek s élénk visszhangot keltettek a sajtóban. A *Politika* csütörtöki száma azt írja, hogy a kormány a régi pártok feltámasztásának visszautasításával tulajdonképpen új kormány-

akcióra készíti elő a közvéleményt, amelynek az lesz a feladata, hogy a pártpolitikát a régivel sokkal szélesebb alapokra fektesse és az államhű lakosság támogatásával új nagy politikai pártot alakítson, amelyben a lakosság minden rétege képviselve lesz, feltéve, hogy az 1929 január 6-iki királyi manifesztum és „Nagyjugoszlávia” egységének alapján áll. Az új párt megalakításával a kormánynak az a célja, hogy szoros együttműködést létesítsen király, a kormány és a nép között. Az új párt neve jugoszláv állampárt lesz, feladata pedig a jugoszláv egység biztosítása.

A magyar társadalom impozáns részvéte mellett temették el Dánér Bélát

Budapest, szeptember 11.

Jelentette már a Debreceni Ujság Hajdúföld, hogy a Balatonmária melletti autókatasztrófa áldozatai közül Budaházy Miklós ny. századost és feleségét kedden délután temették el óriási részvétől kísérve. A kereszttyén-nemzeti gondolat nagy halottjának, dr. Uzonj Dánér Béla királyi ügyész, volt nemzetgyűlési képviselőnek temetése szerdán délután 4 órakor folyt le a rákoskereszturi temetőben. A végtisztességen a megdöbbentő halált halt Dánér Béla tisztelőinek és bajtársainak hatalmas serege vett részt. A volt katonabajtársak koszoruját külön küldöttség helyezte el a síron. A gyászszertartáson megjelentek: Balogh Ferenc államtitkar, Zsilinszky Endre volt képviselő, báró Collas Tibor, Lator Géza miniszteri tanácsos és a fajvédelmi gondolat megszámlálhatatlan képviselője. Az Ébredő Magyarok Egyesületének küldöttségét Buday Dezső elnök, országgyűlési képviselő vezette.

A halotti beszédet Kontra Aladár országgyűlési képviselő, óbudai lelkes mondotta. Megható szavakban példázta az elhunyt törhetetlen magyarságát. Dánér Béla — mondotta — magyar szívvel és magyar lélekkel küzdött kint a fronton s itthon a fajvédelem harcaiban. A tragikus végzet ért Dánér Bélát ezután a hősek parcellájában helyezték nyugalomra,

őccse hamvaj mellé, aki az olasz harctéren esett el.

Kaba község gyásza

Kaba nagyközség hazafias társadalmá, mely annak idején egyhangú lelkesedéssel választotta meg dr. Dánér Bélát nemzetgyűlési képviselőül, megható módon adott kifejezést szívből jövő gyászának. A temetés órájában a kabai templom harangjai megszólaltak és egy órán keresztül hirdették a nagy magyar férfi emléket. Mint értesülünk, a kabai polgárság méltóképen akarja megörökíteni Dánér Béla emlékezetét s ezért mozgalom indult meg az irányban, hogy szegényházat építsen a társadalm s. ezt „Dánér Béla Szegényház”-nak nevezzék el.

Budaházy Menyhértnek nem halt meg

Kaposvári jelentés alapján hírt adtunk legutóbb arról, hogy özvegy Budaházy Menyhértné, a Balatonmáriaifürdő vasuti átjárója mellett történt gépkocsiszerecseltenség egyetlen életbenmaradt sebesültje, kedden délelőtt szintén meghalt. Csütörtökre azonban kiderült, hogy a kaposvári jelentés téves volt, mert özvegy Budaházy Menyhértné — bár állapota változatlanul súlyos és életveszélyes — életben van és a nagykanizsai közpórházban ápolják. Az orvosok biznak feigyógyulásában.

Véres családi háború Szentes mellett két halottal

Szeged, szeptember 11.

Borzalmas kimenetelű családi háború folyt le az egyik Szentes melletti tanyán. Itt lakott Fekete József gazdálkodó a családjával. Feketéék és az asszony bátyja, Molnár Imre között vagyoni kérdésből kifolyóan már régebben feszült volt a viszony és az ellentétek kedden halálos verekedéssel végződtek.

Molnár Imre és ennek édesanyja, idősebb Molnár Imréné, kedden este

felkereste Fekete Józsefet és családját. A közöttük lévő vitás ügyről kezdtek el tárgyalni, de már a tárgyalás elején izzó volt a hangulat. Először sóvárlás támadt közöttük, majd hirtelen verekedni kezdtek. A két család minden egyes tagja részt vett a borzalmas verekedésben és az egymás ellen hadakozók elkeseredett átkozódásai és kiabálásai még a szomszéd tanyákra is elhallatszottak. Az asszonyok voltak azok, akik

legelőször gyilkoló szerszámot ragadtak. Ásót, kapát, baltát kerítettek és példájukat követték a férfiak is. Először Feketéné, majd az ura esett össze és néhány perc alatt mindketten kiszenvedtek.

Amikor Molnárék látták, hogy úgy Fekete, mint a felesége meghaltak, nyugodtan hazamentek. A gyilkosságot csak másnap reggel fedezték fel. A csendőrök a gyilkosokat letartóztatták.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Balogh János Gere Honával, Király Sándor Dézsi Lenkével, Horváth Sándor Ehrenfeld Honával, Kerékgyártó Sándor Luka Erzsébettel, Sebián Ferenc Puskás Annával, Weisz Dávid Reich Terézia Zsófiával.

Születések: Nád Pál lovász ref. leány, Róza; Lovas Zoltán b. százados rkath. leány, Katalin; Molnár Gyula p. b. i. v. rkath. leány, Katalin, Klára; Szabó Ferenc napszámos ref. leány, Erzsébet; Abrányi József, ref. fiu, József; Nagy Lajos k. önényező ref. leány, Margit; Király Imre napszámos ref. fiu, Sándor; Vársárhelyi József gyári m. rkath. leány, Júlia; Grün Lipót asztalos izr. fiu, István; Balogh József v. erdőőr ref. fiu, József; Nagy Lajos cipész ref. leány, Katalin; Toka Gyula ref. fiu, László; Kardos Imre lakatos, ref. leány, Éva; Irén és 4 törvénytelen. Halálozások: Kiss Zoltán ref. 4 éves, Debrecen Homok u. 61. — Gáder Éva ref. 15 napos, Debrecen Hajó u. 8.

HIRDETMÉNY

A m. kir. debreceni honvéd és közrendészeti kórház Debrecen, Újvárosi-ut 3. szám. 1930. évi október hó 1-től 1931. évi szeptember hó 30-ig terjedő időre a részére szükséges hus, élelmj cikkek, liszt és tej szállítására árlejtést hirdet.

Az erre vonatkozó hirdetés az érdekeltek által a kórház gondnoki hivatalában átvehető.

Kórházgondnokság

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala közhírré teszi, hogy Debrecen sz. kir. város határából 1929. év folyamán bejelentett adótárgy változások helyszínelésének eredményét feltüntető jegyzék a városi adóhivatal 2-es számú szobájában 1930 szeptember 15-től — szeptember 30-ig a hivatalos órák alatt közszemlére kitétetik.

A fenti jegyzékben felvett földterületek műveléság és osztályba sorozása ellen az érdekeltek birtokos a fenti határidő alatt a városi adóhivatalnál szívesen vágy irásban felszólalhat.

Debrecen, 1930 szeptember 9.

Városi adóhivatal.

— TANKÖNYV KÖTÉSEK szolid és erős kivitelben, a legolcsóbb áron. József kir. herceg-utca 16. (az udvarban.)

Írógép

teljesen kifogástalan, strapabíró, „Ideál” márka

eladó.

esetleg hérbé kiadó hosszabb időre. Érdeklődni a Debreceni Ujság kiadóhivatalában lehet.

MENTSÜK MEG A MAGYAR ALFÖLDET

Az államnak kell megcsinálni az Alföld fő öntöző műveit, mert a gazdaközönség nem bírná a terheket

Az öntözési törvény hibái miatt nem fejlődhetett eddig Magyarországon az öntözés — Jármy Tamás ny. miniszteri tanácsos érdekes nyilatkozata az Alföld megmentésének probléméjáról

(A D. U. tudósítójától.)

A magyar Alföld megmentésének nagy problémáját a Debreceni Ujság — Hajdúföld tüzte először hasábjaira, azzal a céllal, hogy ezt a kérdést — megszólaltatván a legkiválóbb szakembereket —, a nyilvánosság előtt megvitassa s egyben az országos sajtó figyelmét is felhívja erre a kérdésre, amely szorosán össze van kapcsolva az egész magyar jövőddel. Másfél hónapi kitartó munkával elértük azt, hogy a közvélemény kezd megmozdulni. A helyi sajtó szintén felfigyelt cikkeinkre. A leghatalmasabb magyar napilap, a „Magyarország” épp a minap közölt hatalmas cikket az Alföld öntözéséről és a spanyol „REVA” szindikátus nagy terveiről. A „Pesti Hírlap”-ban Kaán Károly, a legkitünőbb szakértő írt hosszú cikket az öntözés problémájáról. Az „Előőr” nagy közleményekben állandó napirinden tartja az ügyet és a vidék sajtója is igen melegen érdeklődik az Alföld megmentésének nagyszabású tervei iránt.

Legutóbb dr. Ruffy Varga Kálmán felsőházi tag spanyolországi tanulmányutjáról adott szenzációs érdekesseggű nyilatkozatát közöltük s most módot találtunk rá, hogy az ország legismertebb szaktekintélye, Jármy Tamás ny. miniszteri tanácsostól kérjünk szakvéleményt. — Jármy Tamás hosszú esztendőken keresztül vezette a debreceni kulturális hivatalt s kitünően képzett, elméletileg és gyakorlatilag a legalaposabb szakférfi, akinek vizsábályozási és öntözési kérdésekben adott véleménye országos viszonylatban is legsúlyosabban esett a latba. Mint perdöntő tekintélyre épp ő rá hivatkozott egyik régebbi cikkünkben a magyar vizgazdálkodás kérdésének másik alapos ismerője: Balogh Kálmán.

A Hajdúföld munkatársa azzal a kéréssel fordult Jármy Tamáshoz, hogy mondja el véleményét az Alföld kiszáradásának, klímaváltozásának kérdéséről, a felmerült öntözési tervekről és ennek a problémának főbb vonatkozásairól.

Jármy Tamás nyilatkozata

Az első kérdésünk az volt, hogy a vizsábályozás végrehajtása és az Alföld kiszáradása, illetőleg klímaváltozása között milyen összefüggés van.

— Tökéletes öntözés tökéletes lecsapolás nélkül nincs! — kezdte érdekes nyilatkozatát Jármy Tamás. — Miután valamikor Magyarországon a vizek szabályozatlanok voltak, rengeteg volt a vízköztetés, öntözéssel nem lehetett addig foglalkozni,

míg a lecsapolás meg nem történik. Természetes, hogy a lecsapolás hozzájárult a klimatikus viszonyok megváltoztatásához. Az országunk sokkal kisebb annál, semhogy lényegesen járulhatott volna a vizsábályozás a klímaváltozáshoz, azonban bizonyos, hogy a tavak, folyók, vizek közelében mindig több a harmat, mint száraz puszták közelében. Tehát, ha nem is a csapadékok, hanem a harmatok tekintetében kedvezőtlenebb helyzetben vagyunk, mint voltunk ezelőtt.

Amikor a szárazság és éhínség elől menekült az Alföld lakossága

A helyzet megvilágítására álljon itt egy példa. 1863-ban, mikor még Magyarországon a folyók nagyrésze szabályozatlan volt, a lecsapolások egyáltalában nem voltak végrehajtván, — hiszen a kulturális intézmény csak az 1885. évi XXIII. tc. alapján jött létre —, tehát amikor még belterjes vizgazdálkodásról szó sem lehetett, sok volt a kiöntés, a visszamaradt víz, ebben az 1863-ik esztendőben olyan irtózatossá szárazság volt, hogy az Alföld népe a Nyírségbe és az előhegység vidékére menekült. A jószág elhullott, a lakosság pedig felvonult Beregre, Ungba, Máramarosba. Az én szüleim még mesélték, hogy mint sütötték és osztogatták szekérszámra a tanya kapujában a kenyeret az éhínség elől menekülő alföldi lakosságnak.

1897-ben, mikor már a folyók nagyrésze szabályozva volt, amikor a lecsapolás nagyrészt végrehajtották s Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter lejött a Hortobágyra, tédig érő füben járkáltak ott, amely a sok eső következtében nőtt. Darányi Ignác akkor érdeklődött a Hortobágy öntözése iránt s nagyon jól emlékszem, hogy akkor egyik tekintélyes debreceni civis azt mondta neki:

— *Kegyelmes uram, máshol foglalkoztassa a mérnökeit, ne a Hortobágyon. Hát kell ezt öntözni? — és odamutatott a hatalmas fűtengerre.*

Ez a két példa mutatja: nem lehet azt mondani, hogy a vizsábályozás következtében lényegesen változott volna a csapadék mennyisége. A harmat mennyisége azonban feltétlenül változott. Az idén, itt nálunk rettenetes szárazság volt. Én felmentem nyaralni a Tisza partjára, Csap vidékére. Tulajdonképpen még ez a rész is a dombosabb alföldi vidékhez tartozik, de a Tisza közelébe következtében ott állandó harmatok voltak. Itt, Debrecen környékén elszáradt a vegetáció, ott szép üde növényzetet láttunk. Sokkal jobb a termés is.

Az öntözés nehézségei

— *Méltóságodnak mi a véleménye a most felmerült öntözési tervekről?*

— A kulturális hivatalkok évtizedek óta foglalkoznak az öntözés kérdésével. Csináltak is jó néhány öntözési tervet, főként nagyobb ura-

dalmaik és közbirtokok részére. Volt néhány terv, amely kivételre is került és mégsem haladt az öntözés kérdése olyan lépésekben, mint ahogy az kívánatosnak látszott. — Végre az állam, hogy elősegítse az öntözés fejlesztését, hajlandó volt áldozatot is hozni és megcsinálták a közérdekű öntözésekről szóló törvényt. Eszereint, eleinte 3 éven keresztül 500.000, később pedig évi 300.000 koronát szánt a kormány az öntözés támogatására. Az öntözés ennek dacára sem fejlődött, aminek oka főként abban keresendő, hogy drága. Drága mindenekelőtt a víz beszerzése. Annak ellenére, hogy van Tiszánk, Körösünk, Dunánk, nem olesón jutunk a vízhez, mert épp akkor, amidőn öntözni kell, a vizek mélyen vannak medrekben. A vizet onnan felhozni olyan magasra, hogy uralkodjék a terepszin felett, nem kis költségbe kerül. Továbbá a mi folyóink medrei árvízkor rendszerint víz alá kerülnek s ezeken az időszakokonként elárasztott folyópartokon, amelyek különben sem fixek, mert a folyók változtatják medrüket, vízkiemelő műveket, végleges épületeket létesíteni csak nagy költséggel lehet. Ilyen nagy költségeket pedig csak nagy területek bírnak meg. Viszont ideiglenes művekkel csak kismennyiségű vizet lehet kiemelni a folyóból és így csak kis területeket lehet megöntözni.

A vízkiemelő művek létesítése csak akkor lehet rentabilis, hogy ha egy-egy ilyen műhöz nagy területeket csatolnának mint öntözendő részeket.

Szerencsétlenül csinálták meg az öntözési törvényt

Ezért foglalkozott annakidején a földmivelési kormány azzal a gondolattal, hogy az érdekelteket társulatba tömörítse. Ezen a gondolaton épült fel a közérdekű öntözésekről szóló törvény is. Azonban a törvényt olyan szerencsétlenül csinálták meg, hogy az állami támogatás csak látszólagos volt.

Tudniillik a törvényt kimondja,

hogy ha valamely birtokos vagy társai egy bizonyos területet öntözés alá akarnak fogni és erre állami segítyt akarnak igénybe venni, akkor az állam az öntöző főmunkálátok költségének felét hajlandó viselni, abban az esetben, ha a birtokosság kötelezi magát, hogy ezeket az alapvető munkálatokat háromszor olyan nagy területre létesíti, mint amilyenek az ő általa öntözés alá veendő területek. De nem egyszerre adja az állam a hozzájárulást, hanem 10 éves részletekben, ez pedig nem jelent egyebet, minthogy az öntöző műveknek ötszázalékos kamattal fizeti. Az öntözés azért nem ment, mert drága volt, az állami segítség pedig kevés.

Meggyőződésem szerint Magyarországon az öntözést csak akkor lehet fejleszteni, ha az állam maga csinálná meg az öntöző főműveket és a birtokosokra, gazdákra csak a birtok öntözésének belső berendezési költsége hárulna.

Rövid az öntözési időszak

A nyerstermények árai nálunk általában véve igen magasak. A gazda nem remélhetett akkora jövedelem-többletet, hogy az öntözés költségeit vállalni merje. A másik akadály, hogy az öntözés nem fejlődött, a klimatikus viszonyokban keresendő. Öntözni csak akkor célszerű, mikor a talaj és a levegő megfelelően felmelegedett. Nálunk Magyarországon tehát május előtt aligha volna célszerű öntözni. A hideg vízzel, hideg levegőn való öntözés annyira lehűti a növényzetet, hogy nem fejlődik eléggé. Ezt látjuk akkor, mikor hűvös, esős nyarunk van. Szeptember közepétől ismét nem volna célszerű öntözni, mert ilyenkor ismét hűvös van. Rövid a nyarunk. Ez még a jobbik eset, mert ismerünk olyan nyarakat, mikor június 5-én még fagy és szeptember 10-én újból fagy, tehát rövid az öntözési ciklus.

Jármy Tamás ny. miniszteri tanácsos érdekes és rendkívül sok új szempontot megvilágító nyilatkozatának első részét most befejezzük, a következő számunkban az Alföld szikesezéséről és az öntözés várható előnyeiről, valamint az öntözés tervének lehetőségeiről fogja elmondani véleményét e kiváló, illusztris szakférfi, akinek fenti nyilatkozata is — úgy hisszük — igen nagymértékben járult hozzá már is ennek az életbevágóan fontos magyar problémának a tisztázásához. (mars.)

Debrecen és Hajdúvármegye törvényhatósága is képviselteti magát Vass József temetésén

Szombaton rekviem lesz a plébánia templomban

(A D. U. tudósítójától.)

Abból az országos gyászóból, amely Vass József népielőtti miniszter halálával érte a magyar nemzetet, méltó módon veszik ki részüket a városok és vármegyék is. A mai temetésre felvonulnak a törvényhatóságok küldöttségei, köztük Debrecen város képviselőivel. A debreceni küldöttséget dr. Hadházy Zsigmond főispán vezeti. Tagjai lesznek a deputációnak dr. Vásáry István polgármester, Rásó István alispán, dr. Benkő Géza vármegyei főjegyző, Ruffy Varga Kálmán felsőházi tag, Sz. Kun Béla egyetemi rektor, aki egyben a Tisza István tudományegyetemet is képviseli, továbbá dr. Láng Nándor, dr. Tóth

Lajos egyetemi tanár és dr. Dömösdy Imre főispáni titkár. A küldöttség két díszruhás haiduval, a törvényhatóságok zászlaja alatt jelenik meg.

Szombaton délelőtt a debreceni katolikus plébánia templomban Vass József lelküdvéért reggel 9 órakor rekviem lesz s ezen a város is képviselteti magát. Tekintettel arra, hogy a polgármester szombaton még Budáron lesz, a rekviemen a polgármester képviselőben Zöld József főjegyző tb. h. polgármester jelenik meg. A törvényhatóságot Versényi Tibor, dr. Böszörményi Béla és Székely Adorján gyógyszerész, törvényhatósági bizottsági tagok fogják képviselni.

Épület és bútoralakítások, furnérok
Bészler Lajosnál.
Széchenyi-utca 2. sz.

Egy tokiói lap japán és magyar nyelvű cikket közölt a trianoni diktátum tarthatatlanságáról

Hirano Kunitoshy magyarbarát akciója a „Daido” című folyóiratban

(A D. U. tudósítójától.) Csütörtökön reggel érdekes levél érkezett dr. Bacsoni Sándor polgármesteri titkár címére. Tokióból. A levél a „Daido” című folyóirat egy példányát tartalmazta. A küldemény érdekességét fokozza, hogy a japán nyelvű cikket egy nagyobb terjedelmű magyar cikk s két kisebb ismertetés követi, szintén magyar nyelven írva.

A magyar barát közleményeket Hirano Kunitoshy japán újságíró és lapszerkesztő írta, aki Trianon után több évig Magyarországon tartózkodott s folyékonyan megtanult magyarul beszélni. Hirano Kunitoshy 1925-ben Debrecenben járt Arakawa Mituzo japán követvel s ekkor kötött szoros barátságot Bacsoni Sándorral, aki Ecsedi István professzorral és Joó István tb. városi tanáccsal a vendégeket kalauzolta. A tokiói szerkesztő még akkor megígérte a polgármesteri titkárnak, hogy a magyar igazságnak híveket fog toborozni hazájában. Ennek az ígéretének tett eleget, amikor megkötötte első nagyszabású cikkét a trianoni békediktátum igazságtalanságairól. A cikk címe: „Justice for Hungary” s abban Hirano Kunitoshy Briand konföderációs tervével kapcsolatban a következőket írja: (A cikket nyelvtani hibáival javítások nélkül közöljük, mindössze a betűk pontjait és vesszőit pótoltuk, melyeknek hiánya annak tudható be, hogy a japán nyomdák ilyen betűkkel nem rendelkeznek.)

„A Briand tervének megvalósulása nem jelent mást, mint a produktív európai egyeség alakulását. Legalább is úgy hiszem, hogy arra céloz. Akkor itt a kérdés: azaz a trianoni szerződés!

„Ennek a szerződésnek a fenntartása annyit jelent, hogy Európa hasábján egy olyan sebet hagynak, amelyből egész Európa örökre betegeskedhet, sőt meg is halhat. Miért? Erre nem is kell magyarázat adni, mert már amilyen vitatkoztak e kérdés fölül, hogy tisztában kell lennünk. Kihívóan ma, amikor már közismeretes az a tény, hogy trianoni békeszerződés a nagy államférfiak részéről való köteleselemulasztása és a rossz szándékból kiterjesztett hazugság alapján jött létre, annak a revíziója minden vitakozás nélkül szükséges. E tényt bebizonyítja Lord Rothermerének az a megjegyzése, amelyet az egyik alkalommal tartott beszédeiben mondott, hogy a béke konferencián résztvevő több államférfiak felvilágosítási és meggyőződési alapon azt állhatják a Lord, hogy a szerződés a béke szerződések nehéz munkáját végző államférfiak fáradságával való visszaélés, azoknak hamisított történelmi adatok és statisztikák segítségével való félrevezetése volt.

„Egy szóval a mai Európában nagyon hiányoznak a barátságos hangulat s az egymással való támogatást művelő szellem.

„Az egységben sose szabad az egyiknek elhagyatott lenni. A trianoni szerződést javítatlannul Magyarországot belevenni az európai konföderációba nem lehet.

„Az egység a benne résztvevő mind egyikétől egyenlő áldzatot követel. Vajon a Briand tervéért lelekesedő kisanatnak van-e arra való jó szándéka — amit most felajánlja — hogy a trianoni béke által kapott szép nagy zsákmányból egy kicsit feláldozzék. Remélem és hiszem, hogy van.

Végül még egyet. Ha már nagyobb európai egység felé igyeke-

zik kisanat, hát mire volna hasznos az új egységben egy olyan alacsonyabbrendű szövetség, mint maga kisanat?

„A trianoni szerződésnek módosítása elkerülhetetlen, mint az előtetele az európai Egyesült Államok eszméjének s abban az esetben, amikor már módosították ezt, a kisanat létének a jelentősége meghússul.

„Hogy olyan nagy tervet megvalósítsék, amilyent az európai Egyesült Államok tervét, előbb az embeleség józan eszének fel kellene lázadnia minden olyan igazságtalanság ellen, mint a trianoni béke.”

A folyóirat ugyancsak magyarul közli a Daido Egyesület céljait, a melyek: a nemzetközi igazság megerősítése az igazságtalannul elnyomott nemzetek támogatásával, a japán társadalomban az ázsiai eredetű

népek iránti érdeklődésnek, a velük való összetartozás érzésének felelőssége és ezekkel a népekkel állandó, közvetlen érintkezés fenntartása, a Kína, Mandzsúria és Mongólia iránti külpolitika megértésének elősegítése, z ekekre a területekre vonatkozó tudásnak és érdeklődésnek a kifejlesztése és kiterjesztése és végül: a nemzeti hangulat emelése, a céljából az ifjuság akaratának megerősítése és a Dó (erkölcsösség) elősegítése.

A Daido Egyesület barátait kéri, hogy közöljék velük — magyarul is leveleznek — „The Daido-cha, No. 50, Dai-Rokuten-cho, Koishikawaku, Tokio” címre azoknak a nevét és címét, akik a mozgalmat elősegítik s az egyesület magyar oszlopait a 1000—1500 magyar-japán gazdasági és kulturális kapcsolat ivőfőiről, a magyar-japán fajokonszagról, a békeszerződés revíziójáról és a királykérdésről, lehetőleg fényképekkel. A legsikerültebb cikkeket japán fordítását egy a Daido lapjában, mint a véle összekötésben levő lapokban és folyóiratokban közölik s mint a felhívás mondja: „A közölt cikk íróit szerény ajándékkal jutalmaztassuk.”

Tizenegy zsákai legény halálosvégi, véres közelharca a falu utcáján

Az egyik csoport agyonverte a másik csapat vezérét, Szörnyü Balaszt — A debreceni tábla börtönre és fegyházra ítélte a verekedőket

(A D. U. tudósítójától.)

Alig van Magyarországon olyan falu, amelynek a lakossága a legteljesebb egyetértésben élne. Különösen a legények oszlanak pártokra. Az alvág és a felvág rendszerint örökös hadilábon áll és ahol tehetik, botokkal és bicskákkal adnak kifejezést az egymás iránti érzelmüknek. Így van ez Zsákán is, ahol a legények szintén két csoportra oszlottak. Az egyik csoportban Szörnyü Balázs, Lévai Géza, Nyári Imre, Nyári József, Lévai József és Ecsedi Sándor voltak, míg a másikban Cs. Duró Kiss Imre és Cs. Duró Nagy Imre vezetésével Bagdi Lajos, M. Szántó Mihály és G. Veres Sándor verték a mellüket.

Az ellenségeskedés már régi keletű volt a két csoport között s akkor robbant ki teljes erővel, amikor két évvel ezelőtt egy szeptemberi napon a zsákai lányok és legények nagy bált rendeztek a faluban. A község két legnagyobb hangu legénye, Szörnyü Balázs és Cs. Duró Kiss Imre egy lányt udvaroltak. Az udvarlás természetesen nem ment simán, mert a két rivális minden eszközt felhasználta arra, hogy egyik a másikat lehetetlenné tegye

a közös ideál előtt. Előzetesen már több ízben rendeztek verekedést, — szeptember harmincadikán pedig bekövetkezett az a végzetes közelharca, amelynek Szörnyü Balázs áldozatul esett.

A legények két ellenséges csoportja ugyanis a délutáni órákban megállapodott abban, hogy husángokkal felfegyverkezve megrohánják egymást. Cs. Duró Kiss Imre vezette a csapatot és este nyolc óra tájban összalálkóztak a zúgnak nevezett szűk utcában Szörnyü Balázssal. A találkozáskor Szörnyüék csoportjából Lévai Géza elkurjantotta magát:

— Üssétek a nyomorultakat, ezek azok!

A kiáltásra Cs. Duró Kiss Imre dühödten ordított fel, Szörnyü Balázssal mutatva:

— Üssétek a fejét, mert ott van az esze!

A következő pillanatban a magasba emelkedtek az akáciahusángok és a két csoport egymás hegyén-hátán gyilkolta az ellenfeleket. A verekedésben Cs. Duró Kiss Imre, Bagdi Lajos és Cs. Duró Nagy Imre jártak elől, akiknek a kezében egy pillanatra sem állott meg a hatalmas

bot. Döngöttek a hátak, repedtek a csontok, majd Bagdi Lajos kilesve egy alkalmas pillanatot, a kezében levő husángal teljes erejéből Szörnyü Balázs fejére sujtott. Szörnyü az ütés következtében összerogyott, de Cs. Duró Kiss Imre nem könyörgött meg rajta, hanem ő is feljé vágott a botjával. Szörnyü eszméletlenül terült el az országuton s csak emaya tudott mondani:

— Agyonverték.

Ettől kezdve másnap hajnalig nem nyerte vissza az eszméletét s a korai reggeli órákban a fején kapott hatalmas ütés következtében, amely megrepesztette a koponyacsontjait, kiszenvedett.

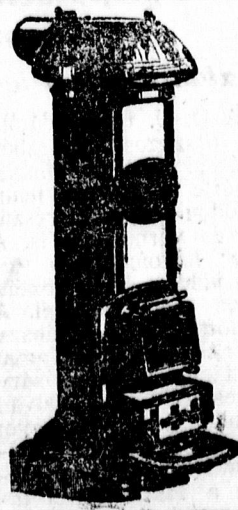
Lévai Géza, aki maga is aktív szerepet játszott a verekedésben, szintén kapott a fejére néhány alapos ütést, ugylátszik azonban, hogy az ő koponyája keményebb volt, mert semmi komolyabb baja nem történt, mint hogy néhány napig nyomta az ágyat. Legjobban a karját fájlalta, amelyet eltört az egyik husáng, amivel Cs. Duró Nagy Imre vágott rá.

A halálos végű verekedés ügyét a debreceni törvényszéken még a múlt évben tárgyalta dr. Jeney Sándor büntetőtanácsa. A főtárgyaláson a vádlottak körömszakadtáig tagadtak, de a keresztkérdések alkalmával olyan ellentmondásokba keveredtek, ami már igen gyanússá tette a dolgot. A kihallgatott mintegy husz tanu azonban minden kétséget kizáró módon bizonyította, hogy a halálos ütést Cs. Duró Kiss Imre mérte Szörnyü Balázs fejére, akít Bagdi Lajos is többször megütött. A bűnügynek hat vádlottja volt, de minthogy a verekedés nyilvánvalóan nem a legnagyobb rendben történt és már alkonyat volt, a vérengzés szemtanúi nem tudtak minden egyes mozzanatot alaposan megfigyelni s így három vádlott megmenekült a büntetés elől, mert nem volt ellenük megnyugtató bizonyíték. A törvényszék azonban Cs. Duró Kiss Imrét halált okozó súlyos testisértés bűntette miatt két évi fegyház, Bagdi Lajost, a bűntársát másfél évi börtönbüntetésre, Cs. Duró Nagy Imrét pedig a Lévai Géza sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt három hónapi fegyházbüntetésre ítélte.

Az ítélet ellen egy a királyi ügyész, mint a vádlottak és ügyvédek felebbezést jelentettek be a debreceni ítéletáblához, amelynek dr. Nagy Kálmán elnökle alatt működő büntetőtanácsa csütörtökön foglalkozott másodfokon a bűnüggyel. A táblai tárgyalás, mikor ismételtén kihallgatták a vádlottakat, akik ezuttal is tagadást nyújtottak s csak részben tettek beismerő vallomást, reggel kilenc órákor kezdődött, tekintettel azonban a bűnpert nagy anyagára és bonyolult voltára, tízenkét óra után hirdette ki a tábla ítéletét Nagy Kálmán elnök. A tábla a törvényszék ítéletét indokolásával együtt teljes egészében helybenhagyta.

A táblai ítélet ellen semmisség panaszt jelentettek be a vádlottak s dr. Szirmay István királyi főügyész is felebbezett. Így a bűnügy most már a kuria elé fog kerülni, amely végső fokon mond majd ítéletet a vérengző zsákai legények ügyében.

— Tankönyvvásár Antaliy könyvkereskedésében megkezdődött. Használt tankönyvek félárban. Író- és rajzszerek, füzetek, iskolatáskák legnagyobb választékban. Cégre ügyelni kérem. Szent Anna- és Varga-utca sark. Telefon 12.

Salgótarjáni gyártmányu

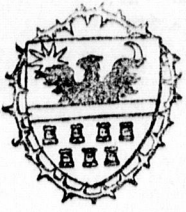
Kalor

folytonégőkályhák

gyári lerakata

SESZTINA LAJOS

vaskereskedésében.

ELSZAKITOTT ERDÉLY

Megkezdődött az erdélyi református nagyhat Marosvásárhelyen

Marosvásárhely, szept. 11. A marosvásárhelyi református nagyhat előkészületei befejeződtek. Tegnap a délutáni vonattal már megérkeztek Marosvásárhelyre dr. Makkai Sándor erdélyi református püspök kíséretével, valamint a többi vendégek is, akik mint előadók szerepelnek a nagyhaton.

Ma délelőtt 9 órakor kezdődött meg formálisan a nagyhat. A tanfolyam van ma. Az előadásra a hallgatóság a református kollégium dísztermében gyűlt össze, amelyet erre az alkalomra artistikusan átalakítottak dr. Bernády György főgondnok tervei szerint és személyes irányítása mellett.

Ditróban 600 magyar gyermek iskola nélkül maradt

Csikszérda, szept. 11. Ditróban a magyar szülők akiknek mindig gondot jelentett a beiratás, az idén kétségbeeséssel néznek a tanév elé, mert az a szomorú helyzet következett be, hogy gyermekeik ebben a tanévben iskola nélkül maradnak. Ditróban, emiatta csak iskolák vannak a községben, azok mindig katolikus iskolák voltak. Jelenleg is négy iskolai épület van kilenc tanfolyammal. Az iskolák tulajdonosa az egyház volt, miután a patronátust a politikai község tartotta fenn, az iskolák tulajdonosa a község nevére volt telekönyvezve.

A szomorú emlékeztető Angelescu rezsim alatt az állam a község nevében pert indított az iskolák tulajdonjogáért azon a címen, hogy a községet súlyos mulasztás terheli, mert saját tulajdonjogát nem akarja megvédeni. Az oláh állam az egyházzal szemben pernyertes lett, a bíróság az iskolákat neki ítélte meg és szeptember 6-ára a birtokbaadás napját ki is tűzte. Az egyház a vármegyétől az átadás elhalasztását kérte, aminek a megye helyet is adott. Az épületek tehát a bírói ítélet alapján a község tulajdonába mentek át, de a konkordátum 8. paragrafusában értelmében továbbra is az egyház birtokában kell, hogy maradjanak.

Az a küldöttség, mely az iskolák átadásának elhalasztását kérte, Csikszérda felkereste az összes hi-

vatalos fórumokat és elpanaszolta, hogy az egész iskolaheccnek a reneget Bándi János állami iskolai igazgatótanító az értelmi szerzője, aki már 8 évvel ezelőtt arra vállalkozott, hogy Ditróban a magyar katolikus iskolákat halálra ítéli.

A szülők azonban ragaszkodnak a katolikus iskolához, de a gyermekek sem hajlandók az állami iskolába beiratkozni, mivel katolikus iskola elég van a községben. A kilencéves lakost számoló községben hihetetlenül nagy az elkeseredés a legutóbbi tanügyi erőszakoskodás miatt.

IDILLIKUS ÁLLAPOTOK AZ OLÁH RENDŐRSÉGEN

Marosvásárhelyről jelentik: A rendőrségtől elcsanták a napokban Russa Dániel 38 éves, nős, görögkeleti vallású büntetlen előéletű közrendőrt, mivel állítólag lopott. Legalább is ezt fogta rá bosszúból egy betörő, aki régi barátja volt. Russa a rendőrségen elismerte, hogy ő volt az értelmi szerzője annak a betörésnek, melyet Bányai elkövetett, de a vizsgálóbíróval visszavonta vallomását. Azt mondta, hogy csak azért vállalta magára a bünt, mert a rendőrségen két nap és két éjszaka vallatták, véresre verték s percekig sem hagyták, hogy magát tisztázhassa. A vizsgálóbíró Russát szabadonbocsátotta.

Létszámemelést kér a debreceni egyetem jogi fakultása a hallgatók felvételénél

Az orvosi fakultásra hatvan, a jogira százharminchétf s a bölcsészeti nyolcvannégy elsőéves hallgatót vettek fel eddig.

(A D. U. tudósítójától.) A debreceni Tisza István Tudományegyetemen már megkezdődtek a beiratkozások és, mint az előre látható volt, az ifúság ismét nagy tömegekben rohanja meg az univerzitást. A beiratkozásokkal egyidőben a liberális baloldal uszágiai megkezdtek a rohamot az egyetem ellen, amelyet minden esztendőben igyekeznek megtámadni, bizonyos hallgatók elutasítása, vagy más vélt séremler miatt. Néhány esütörtöki

Tanuló lány

felvétetik lapunk nyomdájában
József kir. herceg-u. 16.

pesti lap már nagy cikkekben reklamálta, hogy a debreceni orvosi karon három színleles egyetemi hallgatót elutasítottak. Nehogy ebből a lényegtelen kis dologból ismét feler-terroros atrocitást költson a pesti liberális rámlátás, célszerűnek tartottuk illetékes helyre fordulni tájékoztatásért.

Az egyetemi beiratkozások, — kaptuk a választ, — az egész vonalon folynak. Az orvosi karon hatvan első éves hallgatót lehet felvenni. Itt a létszám már teljesen be is telt, a felvétel be van fejezve. Tény, hogy az orvosi kar három hallgatót ismét felvételét megtagadta. Ezek közül kettő helybéli volt s színleles bizonyítvánnyal rendelkezett, azokat tehát jogszerint fel is lehetett volna venni. Ezeket azonban azért nem vették fel, mert rengeteg színleles és köztük igen sok nő jelentkezett, tehát minden érdek azt kívánta, hogy a női hallgatók létszámát kontingentiálják. A harmadik nőt azért

utasították el, mert nem helybéli volt, nemis a debreceni egyetem körzetéhez tartozott. Csak akkor lehetett volna esetleg felvenni, hogyha az az egyetem, amelynek körzetéhez tartozik, elutasította volna. A jogi karon a rendes létszám kétszázban van megállapítva, 137

jelentkezőt már fel is vettek, azonban még mindig annyi a jelentkező, hogy a kar előreláthatólag létszámemelést fog kérni a kultuszminisztériumtól. A bölcsészeti karra eddig felvettek 84 hallgatót és elutasítottak nyolcat. Egyébként a beiratkozások teljes rendben folynak mindenütt.

Berlini kommunisták megtámadták Hindenburg palotájának fegyveres őrszemét

Bolsevik zavargások a német birodalom fővárosában — Vörös ostrom az AEG kábeltelepe ellen

Berlin, szept. 11. Szerdán este a birodalmi főváros több részében súlyos kommunista botrányok voltak. A Wilhelm-Straschéban egyszerre csak mintegy száz kommunista gyűlt össze, akik fűliketítő zajaival az elnöki palota elé vonultak és lármásan tüntetni kezdtek Hindenburg elnök ellen. Amikor a palota főkapuja előtt álló őrszem rájuk kiáltott, a kommunisták rátámadtak és arcul ütötték.

A katona szorongatott helyzetében riasztó lövést adott le, mire a kommunisták szétfutottak, de csak azért, hogy a következő percben megint összegyűljenek és folytassák a lármás tüntetést.

A zaiengókat csak nagyobb rendőri készütség tudta visszaszorítani a mellékutcaiba.

A kommunista zavargások a késő délutáni órákban kezdődtek. A kommunista munkanélküliek öt és hat óra között végigjárták az összes

gyárvárosokat és minden gyártelep előtt megvárták a munkából jövő munkásokat. Felszólították őket, hogy csatlakozzanak hozzájuk és jöjjenek tüntetni a városba. A szociáldemokrata munkásság a legtöbb helyen nem tett eleget a felszólításnak, ami kisebb-nagyobb összecsapásokra vezetett a két tábor között. Több a lichtenbergi gyárvárosban voltak véres összeütközések. A kommunista munkanélküliek megostromolták a Knorr fékvárat és az AEG kábeltelepet.

A két gyárból jövő munkásokat mindenáron terrorizálni akarták, — hogy jöjjenek velük, úgyhogy a munkásság védelmére rendőröknek kellett kivonulniuk. A kommunista tüntetők a karhatalom többszöri felszólítására sem oszlottak szét, mire a rendőrök gumibotokkal verték szét őket. A verekezésben hat kommunista meglehetősen súlyos sérüléseket szenvedett.

A debreceni egyetem belklinikája nem tudja elhelyezni a tifuszbetegeket

Dr Láng Sándor főorvos a fertőző pavilon megnyitására szükségéről

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Debrecenben jelenleg ötven tifuszos megbetegedést tart nyilván a főorvos hivatal és a helyzetet igen súlyossá teszi az a körülmény, hogy a betegek elkülönítéséről és kórházi kezeléséről csak a legnagyobb nehézségek árán lehet gondoskodni. A Debreceni Ujság—Hajdúföld munkatársa kérdést intézett dr. Láng Sándor egészségügyi főtanácsos, városi tisztifőorvoshoz, aki a következőket szívesen mondani:

— A közigazgatási bizottság a legutóbbi üléséből felterjesztést intézett a minisztériumhoz, hogy a Horthy Miklós közkörház tifuszpavilonját, tekintettel a tifusz megbetegedésekre, mielőbb nyissák meg. A helyzet annyiban súlyos, hogy a belklinikán is átalakítások folynak és 18 ágyat emiatt használaton kívül kellett helyezni. Nagyon megnehezíti a tifuszjárvány elleni küzdelmet az a körülmény, hogy a betegeket nem tudjuk megfelelő módon elhelyezni. Köztudomású megállapított tény, hogy a tifusz contact fertőzés utján terjed. Bizonyítja ezt az a tény is, hogy jelenleg egy teljes négytagú család áll kezelés alatt. Ez is mutatja, hogy szükség van arra, az első tifusz megbetegedés izoláltságát. Különösen fontos volna ez az egyszobás lakásoknál, ahol kiküszöbölhetetlen, hogy a családtagok ne érintkezzenek egymással. Ilyen körülmények között alig várjuk a tifuszpavillon megnyitását, annál is inkább, mert ez már olyan állapotban van, hogy leghamarabb átadható rendeltetésének. A klinika egyáltalán nem tud tifuszbetegret fel-

venni, mert annyira túl van zsufolva, így tehát a segítségre okvetlenül szükség van.

AMATŐR FÉNYKÉP-KIÁLLÍTÁS

A Magyar Turista Egyesület Debreceni Osztálya november 15-én Debrecenben amatőr fénykép-kiállítást rendez.

A kiállításra lehetőleg magyar tárgy természetű szépségeket ábrázoló fényképeket kér a rendezőség beküldeni, mert különös súlyt helyez Csonka-magyarország megmaradt segyvidékeinek, valamint a Nyírségnek, Debrecennek és a Hortobágyraak propagandájára. A beküldött fényképek csakis 9x12 cm, és ezen felüli nagyságúak lehetnek. Minden fénykép katonra ragasztva hátulján a tárgy megnevezésével és a kiállító teljes címével (egyesület is) küldendő be. A kiállított fényképek közül a díjazásra érdemeseket bizottság választja ki. Nem turista tárgyú fényképek is kiállíthatók. — Díjazás: — Nevezési díj képenként — 50 fillér.

A kiállításal kapcsolatban megalakult Debrecenben az egyesület amatőr fényképszakosztálya.

Díjak: I. díj ezüst serleg, II. díj 50 pengő készpénz, azonkívül az egyesület és fotográfusok által felajánlott tiszteletdíjak.

Kiállításra jelentkezni: Springer József fotokereskedő, egyesületi titkár-nál és Berzéki Sándor fotokereskedő, egyesületi turabizottsági tagnál. A képek legkésőbb november 5-ig beadandók.

**A Singer varrógépek
mégis a legjobb!**

HIREK

1930 szeptember 12. (péntek)
Prot. Guidó Kath. Mária neva.

IDŐJÓSLAS

A hűvös északi levegő beszivárgásának tulajdonítható nálunk az ország északi felében megindult esőzés. A csapadék mennyisége helyenként ma reggel már meghaladta az 5 millimétert. Veszprémben 18 milliméter eső esett. A hőmérséklet tegnap a legtöbb helyen meghaladta a 25 fok Celsius.

Budapesten 11-én délben a hőmérséklet 18 fok Celsius.

Jóslat: Jobbára borús idő, lassu felhőgyűléssel és sokhelyütt esővel.

Leifler Bélát nevezték ki a stockholmi egyetem magyar katedrójára. Stockholmból jelentik: A stockholmi egyetemen most állították fel a magyar irodalmi tanszéket, amelyre Leifler Béla dr. sajtóattasét, a debreceni Tisza István Tudományegyetem magántanárát nevezték ki. Leifler Béla kinevezése általános örömet kelt a magyar társadalom körében, annyival is inkább, mert neki köszönhető, hogy a magyar irodalom legjelesebb termékei svéd nyelvű fordításban is megjelentek. Ő szerezte meg Magyarországra számára Lagerlöf Zelma barátságát is. Lagerlöf regényeinek legsikerültebb fordításai Leifler professzor pontos és szakavatott munkáját dicsérik.

Rádióhangverseny a Dérimuzeum előtt. Ma, pénteken délután 6 órai kezdettel a Kele-magyarországi Rádió Társaság a Dérimuzeum előtti téren rádióhangversenyt ad. Ez alkalommal a „Parasztbecsület” opera kerül előadásra.

Méhészek figyelmébe. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara méhészeti szakosztálya minden hónap második és negyedik péntekjén méhészeti szakelőadást rendez. A legközelebbi előadást dr. Örsi Pál Zoltán tartja: „A költésrothadásos méhesaládok kezeléséről” szeptember 12-én délután 6 órakor a Polgári és Gazdakör új helyiségeiben, a püspöki bérpalotában, III. kapu, első emelet 16. ajtó. Az előadás díjtalan, minden érdeklődőt szívesen lát a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara.

Özv. Mácsay Sándorné meghalt. Városhazerte nagy megdöbbenést és kimondhatatlan részvételt keltett az a szomorú gyász, mely a halhatatlan emlékü Mácsay Sándor közviszteleiben álló özvegyének halálával az úri magyar társadalmat érte. Özv. Mácsay Sándorné péczeli Péczely Erzsébet rendkívüli műveltségével, nagy szívósságával és szeretetreméltó egyéniségével a közönség legszélesebb rétegeinek őszinte tiszteletét érdemelte ki. Az elhunyt uriaszony hatvanöt évét élt és temetése ma, pénteken délután 4 órakor lesz a Szent Anna-utca 12-ik számú gyászszobától a református egyház szertartása szerint a Kossuth-utcai temetőbe. Az elhunytban dr. Siegmund Ervin főorvos, egyetemi tanársegéd, Némethy László szobrászművész és Kalenda Lóránt, Pécs sz. kir. város főmérnöke édesanyjukat gyászolják. A gyászestéről a család a következő jelentést bocsátotta ki:

A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudjuk, hogy a legjobb anyja, nagyanyja és anyós özv. Mácsay Sándorné szül. péczeli Péczely Erzsébet életének 64-ik évében hosszas szenvedés után folyó hó 10-én délután 1 óra 45 perckor eszandesen elhunyt.

Örökké felejthetetlen, drága halottunkat folyó hó 12-én, pénteken délután 4 órakor fogjuk, a Szent Anna-utca 12-ik számú gyászszobából, a református szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Debrecen, 1930 szeptember hó 10. Emléke örökké él szívünkben. Gyermekei: Ilona főjéve dr. Siegmund Ervinnek, Erzsébet férjével Némethy Lászlóval, Mária férjével Kalenda Lóránttal, Unokái: Kalenda Lorika és Mária, Siegmund Ervinke, Némethy Idikó.

Lábára zuhant az autókerek. Fried Jenő 24 éves vulkanizáló segéd Simonffy-utca 37. szám alatt a HÉV garázsában autókereket javított. A kerék rázuhant a lábára és a jobb lábfejét teljesen összezúzta. A szerencsétlenül járt szerelőt a mentők részsesítették első segélyben.

Megbízhatóság

— En minden körülmények között megbízhatom a szobálmányomban. Ha akár három napra is elmegyek hazulról, mindig tudom, hogy mit csinál.
— Mit?
— Semmit.

B. Vattay Margit táncintézetében ifjúsági, egyetemi és gyermekkolonokra beiratkozás egész nap eszközölhető. Péterfia-utca 30. b)

Hangverseny a Gambriusban. A m. kir. Bocskay István 11. hajdúezred zenekarának egy része szombaton este fél 9 órától és vasárnap délután 12 órától a Gambriusban válogatott műsorról symphonikus hangversenyt tart.

Nincs tovább

Három ur ül a kávéházban és arról beszélgetnek, hogy melyikük családjaiban vannak előkelő emberek.

— Az én nagybátyám — mondja az egyik — békebeli méltóságos ur. Ha belép az ajtón, így jelenti be az imádkozó, ipszilon öméltósága.

— Nekem egy tábornok rokonom van — mondja a másik — ha ő betép, mindenki így szól: ah, a kegyelmes ur...

— Ez mind semmi. Ha az én anyóscém valahol megjelenik, így kiáltanak föl: te jó Isten...

A frizura mindig stílus kérdése, azonkívül függ az egyéni izlésről is. Hogy milyen hajapoló szert kell választani, azt megszabja a modern frizura legfontosabb követelménye: a hajnak simulékony elegáns esése. A rendszeres mosás minden héten Pixavon shampooval csillogó ragyogást, laza teltséget és olyan simulékonytságot ad a hajnak, amelylyel nagyon könnyen lehet a frizura stílusát bájos sajátossággal kiemelni.

Piarista diáksapkák, sapkajelvények, tányérsapkák, leventesapkák, tornacipők, tornaingek legjobb beszerzési forrása Antal Gyula sportruháza, Varga-utca 1. Telefon 612.

„Helen Society.” Daán Ilona megírt nyaralásából és újra megkezdte a tanítást. Angol, francia nyelvre vállal tanítványokat, ugyancsak énekre. Hangot a legelső mesterek módszerével képez. Tökéletes lélegzet-technikát és hibátlan hangvételt tanít. Próbaéneket ingyen. Jelentkezések naponta délután 2—6-ig. Fordít angolból, franciából, németből. Piac-utca 40., I. emelet.

Tankönyv-vásár! Tankönyvcseré! Használt tankönyv féláron Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Ferenc József-ut 7., Bika-szálló mellett.

B. Vattay Margit táncintézetében szeptember 14-én megnyitó össztánc az új táncok bemutatásával, Péterfia-utca 30. a)

TANKÖNYV KÖTÉSEK szolid és erős kivitelben, a legolcsóbb áron. József kir. herceg-utca 16. (az udvarban.)

Rendőri hírek. Vuda Mihályné Werbőczy-utca 3. szám alatt lakó bejárónő lakásának ajtáját nyitva felejtötte. Egy besurranó tolvaj behatolt a lakásba és onnan egy pár eszmat elvitt. — Popovics Anna, József királyi herceg-utca 53. szám alatti lakos esütörtökön délelőtt a Rákóczi-utcai piacon vásárolt. E közben valaki a tárcáját, amelyben 15 pengő készpénz volt, ellopta. A nyomozás megindult.

Tankönyvek használt és új állapotban az összes iskolák részére kaphatók Csáthy Ferenc rt. könyvkereskedésében, Ferenc József-ut 8.

Liszt Nándor és Sümeghy József: „Debrecen katolikus múltja és jelene” című könyve 1 pengő 50 fillérért kapható Antalfy, Csáthy és Springer kereskedésében.

Kötelező a tankönyvek bekötése. Az iskolai szezon közeledtével a szülőknek sok gondot ad a gyerekek tankönyvvel való ellátása. A különféle díjakon kívül száz más szükséges kiadás van és ezért érthető, ha a szülők nagyrésze a drágán vásárolt tankönyv bekötésére már nem akar több pénzt kiadni. A tapasztalat azt mutatja meg, hogy igen nagy mulasztás terheli mind azokat, akik nagy kiadásuk mellett ezt az aránytalanul kevés többletet már sajnálják. Egy pár napon belül a kötetlen könyv széthull. A könyv lapjai beszakadnak. Szamárfülek keletkeznek. Hátul a hajtogatás elkopik és a könyv mihamarabb egyes lapokra esik szét. A tanuló a már szétesett könyvből előszeretettel veszi ki azokat a lapokat, amelyekre éppen szüksége van, azokat elhagyja és a drága pénzen vásárolt könyv mihamarabb hiányosabb válik. Természetes, hogy az ily könyv értéktelenné válik és évvégén nem hajlandó senki ezt megvenni. Minden szülőnek önmagával szemben kötelessége tehát, hogy a könyveket bekötetlenül ne adja gyermeke kezébe, mert az anyagi veszteség mellett gyermekét is rendtelenné neveli, eltekintve attól, hogy kedvét veszti a tanuló is a rendetlen és szétszórt, bepiszkított könyvből tanulni. A Debreceni Újság-Hajdúföld könyvkötészete rendkívül olcsó árban vállalja a tankönyvek bekötését és 24 óra elkészíti azokat. A könyvek bekötés végett a József kir. herceg-utca 16. szám alá küldendők, vagy a kiadóhivataltba, Kossuth-utca 3. szám alá, kívánatra azonban a megadott címre is készséggel érte küldünk.

Miért nem vásárolja Ön ruhaszövetét közvetlenül Londonból?

Lehetővé tesszük Önnek, hogy közvetlenül londoni központunknál vásárolhasson legjobb minőségű árut hallatlan olcsó árban. Szíját érdeke, hogy ezt a kiváló alkalmat megragadja. Cégünk hírneve garancia, hogy a legkiválóbb minőséget adjuk és azonnal szállítjuk.

Mi szállítunk a világ minden részébe, miért ne lehetne Ön is a mi vevőnk?

Kérjen díjmentes mintakollekciót, tudassa velünk különleges kívánságait.

ELVÜNK: TELJESEN EGYÉNI KISZOLGÁLÁS!

Nincs vám, nincs külön portó, az árut utánvétellel, direkt az Ön címére fogjuk szállítani.

VERSENYEN KIVÜLI ÁRAINK A KÖVETKEZŐK:

Ia kamgarn kék legjobb minőség	3.20 m. összesen	— —	P 68.—
Ia " " " jó " " "	3.20 " " "	— —	P 58.—
Sziürke, barna, stb. legutolsó divat			
I. osztály	3.20 m. összesen	— —	P 74.—
II. " "	3.20 " " "	— —	P 64.—
III. " "	3.20 " " "	— —	P 45.—

Készárúk:

Knickerbocker (Sportnadrág) minden színben	— — —	P 21.—
Flanellnadrág sziürke, legutolsó divat	— — —	P 23.—
Elephant-Skin, vízmentes esőköpeny, teveször bélsessel, legújabb szabás, övvel, 3 évi jótállással	— — —	P 78.—

etropolitan Textile & Clothing Co. Dept. Hu 12. Drayton House Gordon St. London W. C 1.

Megrendeléseknél pontos címet olvashatóan tessék írni!

RADIO

A rádió közvetíti Vass József temetését

A rádió a tragikusan elhunyt Vass József népjóléti és munkaügyi miniszter temetésének közvetítésével lehetővé kívánja tenni, hogy a nagy halott tisztelői a legtávolabbi országrészekben is, legalább a mikrofon révén résztvehesenek az országház kupolacsarnokában történő beszentelés kegyelmes ünnepén. A temetés szeptember 12-én, péntek délután 4 órakor kezdődik, a rádió azonban már 3 óra 50 perckor bekapcsolja mikrofonját, hogy a szertartás megelőzően helyszíni leírást adhasson. A bemondó tisztséget Konez Sándor dr., a Rádió szerkesztője látja el.

Mit hallgassunk ma a rádióban?

Budapest, Délután 9.15: Hangverseny. Közreműködnek: Lux József (ének), Kovács Antal (hegedű) és Szijl Dénes (tárogató). Zongorán kísér: Pelgár Tibor.

9.30: Hírek.
9.45: A hangverseny folytatása
11.10: Vízjárásjelentés.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Az Országos Postászenekar hangversenye. Karmagy: Kraul Antal.
12.25: Hírek.

12.35: A hangverseny folytatása.
1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés.

2.30: Hírek, élelmiszerek.
3: Piaci árak, árfolyámhírek.
4: Thury Mária meséje a gyermekeknek.

4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízjárásjelentés, hírek.
5: Méricsz Pál felolvasása: A vécshartyáni nagyszony.

5.30: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye.

6.30: Császár Elemér egyetemi nyelvtanár előadása: Képek a magyar irodalom múltjából. Közreműködik: báró Szentkeresztihy, Nyegre Rózi.

7.10: A Mandits szalonzenekar hangversenye.

8.10: Gáspár Jenő novellája: A prófeta. Felolvassa a szerző.
8.30: Ügetőversenyeredmények.

8.35: Dán-est. A magyar királyi Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Dohnányi Ernő dr. vezényelte. — Majd Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye.

KÜLFÖLD

Bécs. Délelőtt 11: Régi és új tánczene gramofonon. 12: Szórakoztató zene. Délután 3.15: Gramofonzene. — 4.25: Hangverseny. 8.05: Népszerű-est. Wiesberg Vilmos emlékére. 9.05: Adler Oszkár hegedű- és Schmindt Ferenc zongoraművész hangversenye. 9.45: Szórakoztató zene.

Berlin. Délután 5: Komor Géza zenekara. 7.30: Ismert és ismeretlen cseh zeneművek. 9.15: Schönberg Arnold. Pierot Lunaire című művének előadása. 10.30: Hangverseny tánczenedarákból.

Majna-Frankfurt. Délután 4: Szórakoztató zene. 7.30: Mandolinzene. 8.15: Félharmónikus hangverseny. — 10.10: Beethoven hegedű- és zongoraszonáái. 12.30: Operett-részletek.

Prága. Délután 5: Kamarazene. 8: Régi kelta dalok. 8.30: Bohózat-előadás.

Róma. Délután 5.30: Zenekari hangverseny. 9.05: Brogi: Bacchus Toscana-ban. Operett-előadás.

London. Délután 5.15: Táncczene. — 6.40: Szextett énekszámokkal. 8: Táncczene. 9.20: Rádió revü-előadás. 10: Táncczene. 10.30: Kávéházi zene. 11.15: Szórakoztató zene.

— **Írószerek, füzetek, papírok tanítótestületek részére, éppen úgy szükséges havi fizetésre elismert olcsó árakon Springer papír- és fotoüzletében. Hasonlítsa össze árait!**

Én is Philips rádiót veszek!...

MERT: amit nyújt, az: zene!
Hangtisztasága tökéletes, minősége kiváló.
Könnyen kezelhető. 6-12-18 havi részletre beszerezhető.

Minőség, jótállás, részlet, service.

Magyarország kölcsönös kiadatási szerződést köt a török kormánnyal

Magyarországi bűnösök nem menekülhetnek többé török területre

Budapest, szeptember 11.

Az utóbbi időben gyakran előfordult, hogy a sikkasztók és csalók Törökországban kerestek menedéket. Törökországgal eddig nem volt kiadatási szerződésünk és ezt nagyon jól tudták az odamenedülő bűnösök, akik Törökországot valóságos menedék-eldorádónak tekintették. Sok olyan esetet tud a rendőrség, hogy Törökországba szököttek nagyon szépen elhelyezkedtek. Ezen a lehetetlen állapot természetesen úgy Magyarország, mint Törökország változtatni akart. A török hatóságoknak is kellemetlen volt, hogy a gonosztevők a bűncselekmények elkövetése után Törökországban telepednek le és az ottani közbiztonságot veszélyeztetik. A két kormány között nemrégiben tárgyalások indultak meg és mind a két állam részéről meg volt a hajlandóság arra, hogy a lehetetlen állapotot megváltoztassák és megkötésük egymással a kölcsönös kiadatási szerződést.

A tárgyalások eredménnyel végződtek és a kölcsönös kiadatási szerződés aláírása rövid időn belül megtörténik.

Törökország vasuton 51 órányira

van Budapesttől és sok sikkasztó és csaló úgy rendezte a dolgát, hogy csak ilyen két és fél napos egéretat biztosított magának s aztán a rendőrség már bottal üthette a nyomát. A kiadott körözölevelek és elfogatóparancsok tulajdonképpen semmit sem értek ezekben az esetekben, mert nem volt meg Törökországgal a kölcsönös kiadatási szerződés.

Amennyiben a kiadatási szerződés rövidesen életbelép, ez az állapot megváltozik és lehetetlenné válik a jövőben, hogy a bűntettesek elmeneküljenek a rendőrség elől. Azok részére pedig, akik a multban szöktek Törökországba, a szerződés katasztrofális hatása lesz, mert ottani tartózkodásuk lehetetlenné válik és amennyiben onnét bárholva is menekülhének, szintén kézrekerülhének, mert az összes többi államokkal meg van a kiadatási szerződésünk. Ha pedig Törökországban maradnak, — minthogy a szerződés életbelépésekor megújítjuk az összes elfogatóparancsokat és körözöleveleket, — ezeknek az elfogató parancsoknak és körözöleveleknek alapján azonnal kézrekeríthetők lesznek.

TESTEDZÉS

Szombaton érkeznek Kassa és Eperjes atlétái

Holnap este érkeznek Debrecenbe Kassa és Eperjes válogatottjai, hogy hosszú évek után ismét összemérjék erőiket Debrecen legjobbiaival. A háború előtt évenként többször is lőttek Debrecenbe, különösen Kassa atlétái, akik szép és élvezetes versenyekben gyönyörködtek Debrecen sportközönségét. A DEAC és DTE hosszas tárgyalások után megállapodott a Csehszlovákiai Magyar Testnevelő Szövetséggel, hogy szeptember 14-én Debrecenben mérkőzzenek a civis város válogatottjaival Kassa és Eperjes legjobbiai. A verseny iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik nemcsak Debrecenben, ahol aznap említésre méltó sportesemény nem lesz, hanem Kassán és Eperjesen is.

Az atletikai versennyel együtt céllovó verseny is lesz a DTE Magoss György-téri lőterén, amelyben

Debrecen színeit Vrana és Molnár DGASC, Gál DEAC, Szentmiklóssy és vitéz Udvarhelyi DTE képviselik.

A rendező egyesületek igen mérsékelt helyáratat állapítottak meg, hogy ezáltal is fokozzák a közönség érdeklődését. A versenyek teljesen meg is érdemlik a sportközönség érdeklődését, mert régebben nem látott szép és jó eredményeket ígérő versenyt ígér a Felvidéken legszámottevőbb két város atlétáinak Debrecen válogatottjaival való mérkőzése. A jegyeket elővételben is lehet ma délelőtt váltani a MÁV Menetigvirodában (Megveháza mellett).

— **Poloskát, svábót, molyt kiirtani házilag csakis a Löcnerer Chexianol lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja. Gyógyszertárakban és drogériákban kapható.**

Fehértói Dániel

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11-85. SZ.

TEMETÉSEI

Géder Évike életének 15-ik napjában elhunyt. Temetése folyó hó 12-én délután 4 órakor lesz a Péterfia-utcai temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Péterfia-utcai temetőbe.

GRAFOLÓGIA

S. Andor grafológus tegnap este elutazott városunkból. Aki még a jellemét és a jövőjét tőle nem tudhatta meg, az a tegnapi lapunkban közölt utasítás szerint cselekedve forduljon hozzá, a „Grafológia” szerkesztőséghez, Budapest, VI. ker., Jókai-tér 7., II. em. 21. Az összeg mindig előre beküldendő.

„Ember embernek farkasa”. Titkos bosszút irodaló és elkövető egyén. Sokszor bánja meg könnyelmű cselekedeteit, amelyeken magát gyorsan túlteszi és a nemtörődömöt mutatja. Lejki világát egyhamar idegen szemektől visszatükrözni nem engedi. Hatalomra vágyó egyén, akiben nagyon sokszor titkos cselekedési gondolatok szülnének meg.

„Lajosné”. Hanyag, nem törődő, unalmas, nem követkevs, ravasz, rágalmazó, figyelmetlen. Mindenemü bosszu elkövetésére kapható.

„H. János”. „Vicja”. Szentimentális lélek, aki nagyon sokszor papucsos. Befolyásolható, hiszékeny, aki könnyelmű cselekedeteinek azonnali megbánja.

„J. Magda”. Írásból jövőt mondani nem lehet és ha jövőjét tudni akarja, úgy jöjjön el Kossuth ucca 26. szám alá, ahol mindenkor szívesen látom. Egyébként igazságos, őszinte lélek, aki sohasem volt barátja az egoizmusnak. Műveltség, Előkelő, de nem ragaszkodó és nem simulékony.

S. János. Sokszor elfogult és kicsinyes, aki sokat ad magára, de annál kevesebbet ad a környezetére. Rendszertelen, ideges és türelmetlen.

M. Manó. Ragaszkodó bájos lélek, akit sokszor még viccből is gyorsan meg lehet sérteni, de haragjában lenni nem tud. Önféjű, de nem makacs. Erőszékesége tulzottan mély.

Sz. Ica. Kishitű, befolyásolható, hiszékeny, tanácsra cselekvő, sokszor érthetetlen. Szeret és szokott „jusz” is cselekedni.

N. Lajosné. A hűség és a ragaszkodás mintaképe. Alhatatos, optimista, jóhiszemű, lágyszívű, nem követkevs, figyelmes és előzékeny. Nagyon a hangulat gyermeke.

B. János. Gyorsan lemondó, mert nem híve a huzavonának. Sokszor határozatlan és ingadozó. Szavaiában vannak guynos és szúrós megjegyzések.

B. Ica. Temperamentumos, művészi hajlamú lélek, aki mindig jókedélyű. Simulékony és ragaszkodó, önzetlen önféjű.

Erdély. Felelős és kényes szellemű munkát végez és több emberrel van együtt. Szeret és szokott, minden vita és kritika tárgyává tenni. Gyorsan lemondó és nem tévovázó.

S. Kálmán. Ideges, kapkodó, türelmetlen, érzékeny, aki egy szerelmére nem reagál. Magától sokszor fontos dolgokat megvon.

B. Lajosné. Nem elég az az írás, amit a szerényen írt, küldjön egy 8-10 soros írást és akkor analizését elkészítem.

Sz. József. Haladjon továbbá is azon az eszmén, melyben helyet foglaljon és akkor célját eléri, mert akaraterében hatalmas.

Béjay. Gyors cselekvő, gyors gondolkodású, aki nem tévovázik. Ami a szívében, az a száján is. Lorikus és jó tóktartó.

HAJDUFOLD KOZGAZDASAGA

Szerkeszti: Meissner Károly.
 a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara s-titkára.

A tizenkettedik órában

A debreceni gazdáknak a napok-napok lezajlott gyűlése, mely a mai-néhez gazdasági helyzettel foglalkozott, hivatalosan mondva, esendően, méltóságtelesen folyt le. Amde a felszólalók fejtegetéseit és megnyugtató akarái szavait a gazdaközönség a végső elkeseredés némaságával hallgatta.

Ma már nem lehet arra hivatkozni, hogy méltóságunk tradícióinkon aluli dolog kétségbeesett lépésekre ragadtatni magunkat. A várakozásnak, a birkatürelmek vége. Hiszen a gazdák tekintélyes százaléka földmunkás sorból emelkedett fel, s most azt látja, hogy keserves küzdelemmel szerzett vagyonkája pusztul, bár éjjel-nappal dolgozik. Ez az elkeseredett réteg nem nézi azt, mi felel meg a méltóságnak, a tradíciónak. Mikor a vidéken asszonyok százával összeverődve, kosarakkal, kapedőkkel felszerelve, lesve az alkalmat, hogy ama bizonyos sétálás után talán akad alkalom a fosztogatásra, akkor csak a cselekedetek csillapíthatnak, nem pedig a szavak. Hogy a földművelésügyi kormány nem állt hivatásának magaslatán, azt a gazdák és földművesek mai helyzete mutatja.

A kormány jóval az aratás előtt érezte, hogy tenni kell valamit, megszületett a boletta, az is elkészült, mikor már javában arattunk, mikor a helyi kereskedő, mivel nem tudhatta, mire fogják háritani a differenciát, elkészült külföldi kötések elcsúszólni, ajánlatokat tenni, s így a külföld más országokban fedezte

szükségletét, mi pedig itt állunk eladatlan búzákkal.

Ez egy olyan kardinális hiba volt, hogy nincs az a gazda, ki bizalommal volna ez iránt az intézkedés iránt. A gazda itt áll kifosztva, a malmok olesó búzával megtömve. A földmunkás teljesen kenyér és kereset nélkül, lerongyolódva hogyan menjen a télnek? Az arató megkereste keserves munkával a 8-10 q búzát, melyből nagynehezen egy mázsát ha megtudott magának örökléni. Ebből is jó, ha 50 kg, lisztet kapott, a többi elment a zsidótól előre kiszedett búzára, mert aratás előtt ő 22 pengő árban vette a búzát, aratás után kamattal együtt a kétszeresét adta vissza búzában. — Oda a kereset! Nem is beszélve arról, hogy ruhára, cipőre stb. nem telik.

Ha a nemzetközi piacon nem tudjuk terményeinket elhelyezni, akkor kár minden kísérletezésért, mely most átmenetileg segít. Akkor politikánkban más utra kell lépünk és ennek szerény nézetem szerint egy jó megkötött vámentőnek kell lennie az osztrákkal, olaszokkal vagy németekkel. Akkor nem fog fejtörést okozni a mezőgazdasági terményfelesleg értékesítése.

Inkább áldozzuk fel üvegházi gyarapításunkat, a 40-50.000 sétáló internacionalista elem majd elhelyezkedik a nemzetközi piacon, de nem engedhető meg, hogy a hazánk szent rögiéhez kötött gazdák és földmunkások a földre vetett hitüket és reményüket elveszítsék.

Piszky Árpád.

Hajdumegyében a tengeriből rendkívül gyenge terméseredmény várható

Egy-két nagy gazdaság kivételével mindenütt befejezték a kalász sok cséplését

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
 Surgeth Jenő vármegyei gazdasági főtanácsos a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén a következőket jelentette a vármegyei havi gazdasági helyzetéről:

A július havi száraz meleg időjárás augusztus hó folyamán hívós hőmérséklet, a szélsőséges esős időjárás követte, különösen a nappali és éjjeli hőmérséklet között volt nagy ingadozás, amennyiben a hőmérséklet maximuma 30 C fok felé is emelkedett, az éjjeli hőmérséklet viszont 10-12 C fok alá is süllyedt. Esőzések 9-17-e között voltak.

A hónap folyamán kalászosaink cséplését általában befejezték, kivéve egy-két nagyobb gazdaságot.

Padlólakk

legszebb színekben, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletben

DEBRECEN, PIAC-U. 16.
 (Bikával szemben.)

Ugyanott poloska, svábbbogár, patkány, egérrítő megbízható minőségben kapható.

ahol a cséplések még szeptember hó első felére is kitöltődtek.

Az augusztus havi esők a tengeri terméskilátásaira jótékony hatással voltak ugyan, azonban nagyobb javulás még nem észlelhető, mert az eső általában későn érkezett.

A tengeri beérése előrehaladt, a korai fajták törése szeptember első napjaiban kezdetét veszi. Középső terméseredmény csak mélyebb fekvésű humózus és jól megmunkált talajokon remélhető, általában vármegyénkben csak ictermes, sőt helyenként még gyengébb eredményre kell elkészülni.

A burgonya kései fajtáinál az esők hatására némi javulás mutatkozik, a laza homoktalajokon azonban az eső későn érkezett. A korai fajtákat gyenge eredménnyel felszedték.

A cukor- és takarmányrépa fejődése sem kielégítő, a gyökérzet általában vékony, a levézet legtöbb helyen időnként elcsúszott. A dohány törését megkezdték. A levézet általában apró. A mesterséges takarmányok közül a csalamádé a július havi szárazság alatt tönkrement, egyéb takarmányfélék sarjadása gyenge.

A legelők fűnövése az esőzések után némileg megindult, de a jószágoknak még most sem nyújt elegendő fölüléket.

A szőlők fejlődését a csapadékos augusztus elősegítette, a további kedvező beérédshez tartós meleg időre volna szükség.

Végül jelentette a főfelügyelő, hogy

a földművelésügyi miniszter Hajdudorog község 21 kisbirtokosa részére 59 db berkshirei sertés tenyészanyag vásárlásához 9800 pengő jutalékos hitelt engedélyezett

Intervenciós vásárlások tartották a határidőpiac gabonaárát

A liverpooli tőzsdéről 1 és egy-negyedes penns árnyatást jelentettek, ami azért feltűnő, mert tegnap Csikágóban és általában az amerikai tőzsdéken emelkedett a buza ára. A liverpooli iránváltással volt a budapesti gabonátőzsdé hangulatára is, azonban árvesztés nem következett be, mert céltudatos intervenciós vásárlások ezt megakadályozták és az árfolyamokat a tegnapi zárhat színvonalán tartották. Végeredményben a buza októberre és májusra 1 fillérrel javult, míg márciusra 3 fillérrel gyengült. A rozs októberre 4, márciusra 1 fillérrel emelkedett. Határozottabb formában jelentkezett a szilárd irányzat a tengerinél, amely májusra 25 fillérrel javította meg tegnapi záróárfolyamát.

A készáru piacon jobb hangulat mellett némi javulás mutatkozott. A buza forgalma kissé élénkebb volt. Közel 70 vagon cserélt gazdát a tegnapi zárhatnál néhány fillérrel magasabb áron. A tiszai buza kezdő ára 10 fillérrel emelkedett, a felső ára pedig súlyminőség szerint 20-30 fillérrel zárult magasabban, mint tegnap. A felsőtiszai búzákat 10 fillérrel drágultak, míg a többi buza típus ára változatlan maradt. A rozs irányzata is javult és hat vagonra rugó bejelentett forgalom mellett 5 fillérrel emelkedett az ára.

A takarmány piacon csak tengeriben volt valamelyes üzlet. A takarmánycikk árjai általában üzletlenség mellett változatlanok maradtak és csak a gyengébb minőségű sörárpa árát szállították le 50 fillérrel. A magpiac üzletlenségben maradt.

A budapesti és vidéki nagymalmok listárai: Boletával és forgalmiadó nélkül IX-X. havi száll. engedélynyel: Ozzg 37,75-38,00, Og 37,30-37,60, 2-es 34,00-34,00-34,20, 4-es 29,25-29,50, 6-os 20,75-21,00, 8-as 12,25-12,50, rozs 0-ás 33,00, 1-es 21,00.

A határidőüzlet hivatalos árjegyzései: Magyar buza október 15,80-15,84 (15,81), március 17,25-17,20 (17,20), május 17,55-17,62 (17,60).

Magyar rozs: október 9,60-9,74 (9,64), március 10,77-10,88 (10,83).

Tengeri: szeptember 14,80, május 14,40-14,04 (14,04).

A készáruüzlet hivatalos árjegyzei: Buza: Tiszai 77 kg-os 15,60-16,20, 78 kg-os 15,75-16,35, 79 kg-os 15,90-16,00, 80 kg-os 16-16,80, felsőtiszai 77 kg-os 15,50-15,70, 78 kg-os 15,60-15,80, 79 kg-os 15,75-15,95, 80 kg-os 15,85-16,05, jászszági 77 kg-os 15,60-15,85, 78 kg-os 15,75-16, 79 kg-os 15,90-16,15, 80 kg-os 16-16,25, dunántúli, pestvidéki és békési 77 kg-os 15,30-15,50, 78 kg-os 15,45-15,65, 79 kg-os 15,60-15,80, 80 kg-os 15,70-16,15, Pestvidéki rozs 9,15-9,35, egyéb rozs 9,10-9,30, takarmányárpa I. 13,25-13,75, takarmányárpa II. 12,50-13,00, fejsőm, sörárpa 18,50-20,00, egyéb sörárpa 15,00-17,00, köles 11,50-12,00, repce 27,25-27,75, tiszai tengeri 14,80-15,00, egyéb tengeri 14,65-14,95, zab I. 15,00-16,00, zab II. 14,40-15,00, korpa 8,00-8,20, lucernamag 130-140.

A liverpooli gabonapiac

Liverpool, szeptember 11. Középárjegyzei: Buza októberre 6,9 háromnyolcad, buza decemberre 6,8 és fél, buza márciusra 6,9 egynyolcad. Az irányzat nyomott.

Zürichi zárlat

Budapest 90,25-90,25, Páris 20,23 háromnegyed-20,33 háromnegyed, London 25,05 háromnegyed-25,05 háromnegyed, Newyork 514,25-515,35.

Brüsszel 71,90-71,90, Milánó 26,99-26,99, Madrid ————57,00, Amsterdam ————207,50, Berlin 122,77 és fél —122,74 és fél, Bécs ————72,81, Szófia 373 egynegyed-373 és fél, Páris 15,29 és fél-15,29 és fél, Varsó 57,75-57,75, Belgrád 912 hétényolcad-912 hétényolcad, Bukarest 307 és fél-307 és fél.

Valuta- és devizaárfolyam

Pénznemek: Angol font 27,73-27,88, Belga frank 79,40-79,80, Cseh korona 16,85-16,97, Dán korona 152,45-153,05, Dinár 10,04-10,12, Dojlar 568,30-570,30, Francia frank 22,30-22,60, Hollandi forint 229,20-230,20, Lengyel zloty 63,70-64,10, Lei 3,37-3,41, Léva 4,12-4,18, Lira 29,80-30,10, Német márká 135,60-136,20, Norvég korona 152,40-153,00, Osztrák schilling 80,25-80,65, Svájci frank 110,45-110,95, Svéd korona 153,00-153,60.

Külföldi kifizetések: Amsterdam 229,525-230,225, Athén 7,37-7,47, Belgrád 10,0975-10,1275, Berlin 135,60-136,20, Brüsszel 79,525-79,775, Bukarest 3,39875-3,41875, Kopenhága 152,65-153,05, London 27,72-27,80, Madrid 62,25-64,25, Milánó 29,85-29,95, Newyork 570,10-571,70, Osó 152,60-153,00, Páris 22,38-22,45, Prága 16,92-16,97, Szófia 4,1175-4,1575, Stockholm 153,25-153,65, Varsó 63,00-64,10, Wien 80,5125-80,7625, Zürich 110,6375-110,9375.

Budapesti állatvásárok

A mai vágómarhavásárra felhajtott, 328 darab vágómarhát. Árak: Ökör legjobb minőségű 104-120, kivételesen 125, közepes 74-100, gyengébb 60-72, biká legjobb minőségű 102-116, kivételesen 118-120, közepes 86-100, gyengébb 76-84, tehén legjobb minőségű 88-102, kivételesen 109-110, közepesminőségű 62-86, gyenge 48-60, bivaly közepes 36-56, növéndékmárha közepes 79-96, esztergomi való márha közepes 30-48 fillér. Lányka irányzat mellett a tehének a bikák és gyenge minőségű ökrök ára 2-4 fillérrel olcsóbbodtak. A prima ökör ára változatlan.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3450 darab sertést. Eladtak 165 sulyban könnyű sertést 116-120, közepes 120-122, nehéz sertést 122-124 fillérért. Az irányzat lanyha volt.

Idegenforgalom az őszi hídi vásárra

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Hortobágyon szeptember 19-én tartják meg az őszi hídivásárt, amely az idén méreteiben jóval nagyobb lesz, mint a múltban volt. Erre a körülményre való tekintettel a város idegenforgalmi hivatalja is mindent elkövet, hogy a vásárra idegenek is érkezzenek. A hivatal megkereste az IBUSZT, a székesfevárosi idegenforgalmi hivatalát, valamint a Nemzetközi Vásár vezetőjét és figyelemmel felhívta a hortobágyi hídivásárra, azaz a kérésrel, hogy irányítsanak idegeneket a hídivásárra. Már is remény van rá, hogy a hídivásárra szép számmal fognak Debrecenbe érkezni külföldiek is.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Szeptember 12-én, Veszprém, Kirakodóvásár: Orosháza.

Szeptember 13-án, Apátfalva, Cibakháza, Kehida (sertésvásár nincs), Pál.

Szeptember 14-én, Kiskundorozsma, Nagykáta, Szabadszőlősg, Szakcs (sertésvásár nincs), Szőreg, Turkeve.

**Iskolaruhákban
a legnagyobb választék!**

**Iskolaruhákban
a legjobb minőség!**

**Iskolaruhákban
a lelegegánsabb kivitel!**

**Iskolaruhákban
a legolcsóbb árak**

a

**Magyar
Ruhaiparnál.**

**Közvetlen a Bika-szálló
épületében.**

APRÓ HIRDÉTESEK

Egy apróhirdetés 10 szög 50 fillér és egy-
szerre két reggeli lapban jelenik meg.
Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számítatnak. — Üzleti hirdetések
más tarifá alá esnek.
Apróhirdetésekre minden felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

HÁZASSÁG

Keresztyén
szigorúorvos feleségül
venne némi hozomány-
nyal bíró urleányt,
vagy fiatal özvegyet,
aki tanulmányai befeje-
zéséig anyagilag támo-
gatná. Teljes című leve-
leket a „Debreceni Új-
ság” kiadójába kér „Új-
évre orvos” jelgére.

**ÁLLÁST
KERESŐ NŐK**

Kitünően
főző, sütő nő, ki a gaz-
daság és háztartás min-
den ágában kiválóan jár-
tas, házvezetőnőnek —
vagy gazdasszonynak
ajánlkozik, hosszú bizo-
nyítványokkal. Nagyon
szépen varr, gyermekek
németi oktatását is vál-
jalja. Címet kér a kiadó-
hivatalba. 4917

Bejárónőnek
ajánlkozik egy magános
asszony, Borbély Ist-
vánné, Rakovszky u. 20.

Perfekt szakácsnő,
ki remekül főz, süt és
varr, éves bizonyítvá-
nyokkal állást keres
jobb uriháznál, vagy
gazdaságban. Cím a
kiadóban. 4918

Gyors
és gépirónő délutáni
órákban irodába ajánl-
kozik. Cím a kiadóban.

Gazdasszonynak
ajánlkozik megnyerő
külsőjű intelligens öz-
vegyasszony, kitünően
főz, varráshoz baromfi-
tenyésztéshez ért. Eset-
leg elszámolásra is el-
menne vendéglőbe. Lef-
fer Istvánné, Debrecen,
Vörösmarty u. 28., ajtó
4. 907

**BETOLTENDŐ
ÁLLÁS NŐKNEK**

Fiatal leány
bejárónőnek délelőttre
azonnal felvételt. Ro-
thermere (Darabos) uc-
ca 20. 5065

Ügyes
lányok, 14—15 évesek
könnyű munkára felvé-
tetntk. Jókai ucca 44.

Gyorsírást
legujobb módszerrel ta-
nitok. Érdeklődni lehet:
Engel László ékszerüz-
letében, Piac ucca. 761

KIADÓ LAKÁS

Egyetem
meljett 3—4 szobás la-
kás mellékhelyiségek-
kel, vízvezetékkel, vi-
lányvilágítással kiadó.
Felvilágosítást ad: köj-
légiumi kapus. 905

Két
szoba és mellékhelyisé-
gekkel álló lakás oo-
vember elsejére kiadó.
Poroszlai ut 41. szám,
903

Kiadó
udvari 2 szoba, konyha,
víjjany és vízvezetékkel
ellátott egyszerűbb la-
kás, Lorántffy 42. 5064

Takarításért
száraz, tiszta, világos
pince lakás kiadó. Apafi
ucca 20.

Kiadó
november 1-re modern
uri lakás 2 szoba, für-
dőszoba, különösen —
egyedülálló urinőnek
vagy garzonnak alkal-
mas, Péterfia 48., föld-
szint. 5041

Orvos
és ügyvédurak figyel-
mébe! Gyönyörű 3 szo-
bás uccai lakás fürdő-
és eselédshozzával, hoz-
záépítve váró- és ren-
delőszoba azonnal be-
költözhető. Cím a ki-
adóban. 5039

Két
szoba, előszoba, konyha
kiadó. Király utca 5.
4910

Tiszta
ujjonnan renovált udvari
szoba gyermektelen há-
zaspárnak, esetleg idő-
sebb nőnek szeptember
1-re kiadó. Garai 26.

Külfönbejárati
központi fűtéses szép
szoba 1—2 személy ré-
szére kiadó. Gjúck Sán-
dor. Arany János ucca
54. 889

Ötshobás
modern lakás november
1-re kiadó. Hatvan uc-
ca 27.

Központban
kényelmes lakást, eset-
leg berendezéssel ad
kosztellatásért magános.
Cím a kiadóban. 887

Két szobás
lakás október 1-re ki-
adó. Mester u. 29. 5027

Szoba,
konyha, kamara kiadó.
Thaly Kálmán u. 4. sz.
5028

Külön álló
négy szoba, fürdőszobás
lakás virágos udvarban
kiadó október 1-re. Bu-
dai Ézsaiás u. 1. Irinyi
u. sarok. 5059

**BUTOROZOTT
SZOBA**

Központban
egy különbejárati buto-
rozott szoba azonnal ki-
adó Hatvan u. 29. 853

Egy
vagy két személyre kü-
lfönbejárati butorozott
szoba azonnal kiadó. Jó-
zsef kir. herceg u. 35.,
II. 870

Főtéren
kiadó butorozott szoba
esetleg ellátással, köz-
ponti fűtéssel. Cím a
kiadóban. 5058

Központban
külfönbejárati uccai ele-
gánsan butorozott szoba
kiadó. Püspöki palota,
II. emelet 40. Déri mu-
zeum felől. 901

Csinosan
butorozott udvari szoba
1—2 uriember részére
elecsón kiadó, esetleg
teljes ellátással. Sze-
pességi u. 43. 886

Butorozott szoba
kiadó szeptember 15-re,
Isptály ucca 13. 4983

Két ágyas
uccai buorozott parket-
tes szoba kiadó. Hat-
van ucca 18. szám, II.
em, bajra

Püspöki palotában
kiadó csinosan butoro-
zott szoba, fürdőszoba
használatjal. Cím: Füg-
getlen Újság Kölcson-
könyvtárában. Szeche-
nyi u. 2. 812

**LAKÁS
ÉS SZOBA KERESLET**

Központban
vagy annak közelében
kétszobás, fürdőszobás
modern lakást keresek.
Cím a kiadóban. 893

**TELJES
ELLÁTÁS**

Teljes ellátásra
eltogadok középiskolai
tanulókat, — egyetemi
hallgatókat. Kávin tér
11., keresztépület. 5045

Központi
fűtéses lakásban egye-
temi hallgatóknak és
hivatalnoknokokat vállalok
teljes ellátásra. Angol és
francia társalgás. Je-
lentkezés naponta d. e.
11—1-ig és d. u. 2—4-ig
Piac utca 40. I. em.

Teljes
ellátásra elvállal tisztvi-
selőnot magános nő. —
Cím a kiadóban. 542

OKTATÁS

Németül
tanít azonnali konverza-
cióval. Kossuth u. 30.
5063

Zongorataránó
nyári szünet alatt jutányos áron magyar nótakurzust rendez. Cím a kiadóban. 3630

Ebédkosztért
egy-két iskolásgyermek mindennapi foglalkozását vállalja komoly lány. Leveleket „Ebédkoszt” jellegre kérem. 4741

Német
órákat ad dr. Kövessi, Harsányi G. u. 25. 712

Zongorázni
jutányosan tanítok akadémiai módszer szerint. Cím a kiadóban. 891

Énektanítás.
Hangképzés a legelső hangpedagógusok módszerével előkészítés ének vizsgára lélegzés-technika és tökéletes hangvétel tanítása. Jelentkezés naponta 2-6-ig, Piac utca 40. I. emelet. Próbának ingyen.

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Ford-tractork
ekével, keveset használt, üzembépes, olcsón eladó. Kandia 8. 4853

ÉLELMISZER. ITAL

Bor
sajáttermésű, nagyban, kicsinyben és literenként. Literenként 64 fillér. — Burgondia utca 9. sz.

Faj mustot
veszek hordóért, Hordókat ejadok, nagy piacéket bérbeadok. Márton Kálmán, Poroszlay ut 10. 4936

Fajborok
sajáttermésű, hordó és literenként is alacsony áron Arany János 30. 5054

Eladó
5 hektó borr, hordók, szedőkád, kut szivó-nyomó kerékkel és bélyegsodrony, új, Szent Anna 22, Horváth. 932

ELADÓ INGÓSÁG

Stráfkocsi
főkarban levő jutányosan eladó. Vigkedvü Mihály utca 10. sz. 6430

Rádió
3 lámpás teljes felszereléssel eladó. Ispótfly utca 13. sz.

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR

Autófuvarozást
legjutányosabban vállalkozok. Vigkedvü Mihály u. 10. sz. Telefon 9-47.

ÜZLET, MOHELY, RAKTÁR

Vendéglő
jóforgalmu, a város központjában családi okok miatt olcsón eladó. Ertekezni lehet Batthyány utca 13. Tiszai szabómesternél a déli órákban. 4423

Kiadó
üzlethelyiség, irodának is alkalmas Szent Anna 22. 4958

Hajduszoboszlón
eladó vagy kiadó pékség udvarral, lakással, bankteherrel együtt, — azonnal átvehető, esetleg társat vagy üzletvezetőt keresek Tóth Sándor kereskedő. 864

Üzlethelyiség
kiadó Október 1-re, Király utca 5. 4911

AJÁNLAT

Borváltás
16, hajvágás 20, fazonra 30, bubí és babi hajvágás 30, női hajmosás 80, ondióajtás 80, manikűr 40, Toma, Miklós utca 53. 907

Fehérnemű
és tarka ruha varrást 2 pengőért vállalkozok. Késes utca 26. 4938

Monogramot,
fehérhímzést, gobelint vállalkozok, Hajó u. 14. sz. 5A

Angolra
jutányosan tanítok. — Amerikai módszer szerint is. Arany János 62. 673

Betétekre
most is mi adjuk a legmagasabb kamatot. Kölcsönöket olcsón folyósítunk. Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet, Szent Anna utca 10-12 Batthyány sarok bérpala.

KERESLET

Ruhaszekrényt
egyszerű, keresek megvételre. József kir. herceg utca 16.

Megérkezett

a kitünő sziléziai

porosz köszenem

Szeptember 15-ig szenzációs olcsó áron bocsatom rendezkedésére.

Olcsó tölgy- és cseria vásár

Elsőrendű áruimról győződjön meg.

Bajomi Józsefné

fa- és szentelepen. Telefon 8-93.

KULONFÉLE

Egy
ügyes kifutó fejtétetik Bozzai-telep. Csóka Pál utca 3. 5061

Az Erzsébet-ut
es vasúti hidon át vezető uton elveszett, — másnak értéktelen temetői regiszteres könyv megtalálójá jutalomban részesül Kauffmannál, Szepességi u. 24. 721

ELADÓ HÁZ

Vasvári Pál
utcaiban (Hadházi utca mellett az erdő alatt) 300 négyszögöles sarok ház hely kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Érdeklődni a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth utca 8. szám. 8094

Monostorpályi
uton és Rigó utcában új beköltözhető házak és ház helyke hosszú idejű törlesztés kedvezménye mellett eladják. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. szám.

Téglás-kertben
Létai- és Basahalom-utcaiban azonnal beköltözhető új és régi házak, valamint ház helyek nagyon előnyös feltételek mellett eladók, Tiszántúli, Kossuth-u. 8. 8250

Ház helyek
a Sestakertben, az Andrássy-uton eladók. Értekezni Hatvan u. 27. sz. alatt.

ELADÓ FÖLD

Oriási termésrel
300 négyszögöli ház hely bekerítve Homokkertenben eladó. Négyszögöle 8 pengő, Csendörök rék, vasutasoknak alkalmas. Kossuth-utca 59. szám. 4805

Eladó
a Németh-utcában 300 négyszögöles ház hely — kedvező fizetési feltételek mellett. Értekezni lehet Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth utca 8. sz. 6429

27 és fél
katasztrális hold eladó. Ondód, Kádár dűlő 39. szám. 5032

Hajduhadházi Boeskey
kerében ezerhátszáz négyszögöli kitünő karban levő szőlő eladó. Személyesen tárgyalok Varró Ferenc, Hajduhadház. 5050

Apróhirdetés

vasárnapi
számba

Szombat este 8 óráig

adható fel

DEBRECENI UJSÁG

HAJDUFÖLD
kiadó hivatalában,

Kossuth-utca 3. sz.

I. emelet.